

CALGARY /Alberta/ Ifjúságunk magyarságtudományban elért eredményeinek pályadíj kitűzése útján való támogatására rendezte meg az MHBK helyi csoportja 25. bálját. A bál tiszteletbeli elnöke volt The Honorable Frank Lynch-Staunton, Alberta kormányzója, tb. fővédnökei országos és tartományi főtisztviselők, tb. védnökei egyházaink és egyesületeink. A palotást 16 pár mutatta be, s az elsőbálosok keringőjét 16 pár táncolta. A jól sikerült bálért az elismerés a 19 fős Bál-Bizottságot, a főrendező Ifj. Kiss Gyulát s a bál elnökét Zsitvay Sándor bs. csoportvezetőt illeti meg.

VICTORIA/British Columbia/ Helybeli bajtársaink 1981. II.19-én jöttek össze teljes számban a Hungarian Village különtermében vitéz Hangodi János alhdgy. csoportvezető hívására és emlékeztek meg volt Testületünk 100. születésnapjáról. A bajtársi esten résztvett vitéz Thassy-Plavenszky Ferenc alez. /Ottawa, Ont./ s beszédet mondott. Ott tartózkodása alatt a csoportvezető és felesége, míg Vancouver-i látogatása során Makranczi Imre örm. és felesége látták vendégül, a kalauzolták, hogy minél többet láthasson meg Kanada nyugati partjának szépségeiből.

A magyar élet eseményei világszerte

Ausztrália

PERTH/Nyugat Ausztrália/ A Perth-i Magyar Ev.-Ref. Egyházközség tagjai igen tartalmas egyházi és társadalmi programot valósítottak meg az 1980-as esztendőben, melynek során a fiatalok konfirmációja volt kiemelkedő. Az októberi temetőlátogatás alkalmával virágok helyeztek el volt presbyterük néhai vitéz Oláh-Sajti Lajos zls. bajtársunk sírjára. /E.T.1980.XII.6./

A „Perthi Magyar Hírek” 1980. decemberi számában „Magyar könyvről van szó” cikkben ismerteti Dr. Rektor Béla szds. bs-unk 1980-ban megjelent könyvét, „A Magyar Királyi Csendőrség Oknyomozó Története”-t. A cikk írója vitéz Szombathy Lajos János zls. bs-unk a többek között az alábbiakat mondja: „A munkáért a jeles szerző már 1977-ben Árpád Aranyérmel /első díjat/ nyert a Cleveland-i tudományos irodalmi és művészeti pályázaton. A kitűnő stílusban írott könyv legfőbb értéke a következetes tárgyilagosság, a minden vonatkozásban megőrzött elfogulatlanság, mely nem engedi meg az ismeretek alapján kialakuló vélemény elhallgatását, vagy az események ma is elfogult értékelését.”

Európa

MÜNCHEN /Nyugatnémetország/ Az Európai Szabad Magyar Kongresszus /ESZMK/ 1980.X.18-án — alapításának 10. évfordulóján — tartotta tisztújító közgyűlését. Az 1978-as Hága-i 2. Magyar Világkongresszusának határozatait követve /B.L.1979/2.szám/ elfogadta négy földrészt átfogó szervezeteinek közös Memorandumát, hogy azt angol nyelven a Madrid-i konferencia elé terjessze. Az 1975-ös Helsinki-i Egyezmény betartásának

felülvizsgálata lesz Belgrád után Madridban, 1980 novembertől kezdve a záróokmány aláíróinak a feladata.

A Memorandum tartalomjegyzéke képet ad arról a vádiratról, melyet a szabad földön élő magyarság nyújt be a saját nevében, de az elnémitott 10 millió helyett, s kiáltja oda a Nyugatnak, követelvén az emberi, az alapvető szabadságjogokat és azoknak betartását a szovjet-országi hatalom által hivatalban tartott bábkormányok által.

A Memorandum szót emel a kisebbségi elnyomás alatt élő romániai és csehszlovákiai magyarság üldözése ellen és csatolja a Csehszlovákiai Magyarok Nemzeti Bizottságának 20 oldalra kinyomtatott un. „Kartáját”. /Nemzetőr, 1980.XI.15./

Délamerika

SAO PAULO /Brazília/ Nagy napja volt 1980.VII.3 és 4-én a helybeli menekült magyar Szt. Gellért bencés kolostornak. II. János Pál pápa a 12 milliós világvárosban pont az ő házukat választotta szállásul nagy megrökönyödésükre, majd kimondhatatlan örömeikre. A Pápát és nagy kíséretét július 3-án, a délutáni órákban két hatalmas helikopter hozta át hozzájuk a Campo Marto-ról az iskola sportpályájára.

Aznapi érkezett reggel, milliók sorfala között a nagy repülőtérről a Campo Martora, hogy ünnepi szentmiséjét és szentbeszédét ismét milliós tömegek előtt Sao Paulo óriási, külön erre a célra létesített terén elmondja. A brazilok olyan óriási lelkesedéssel fogadták, hogy a szűkszávú Casaroli érsek is azt mondta, hogy ilyent még nem látott.

Ilyen előzmények után szállt le az iskola sportpályáján, a bencés atyák, a magyar növéreik és diákok kimondhatatlan örömeire. A Pápa először a kápolnába vonult, azután az ebédlőbe, a tőle kívánt „egyszerű magyar ebédre”. Ebéd után rövid pihenőre tért, s máris vitte a két helikopter az Ibirapuera park nagy sportcsarnokába, ahol Sao Paulo szerzeteseivel találkozott és papságával. Innét a közeli nagy stadionba vitte a gép, ahol 150.000 ipari munkás előtt a legégetőbb problémákról beszélt. Este a Szent Imre Kollégiumban 10 óra körül ült le vacsorához, a püspökökkel, utána újabb fogadás. Ft. Dr. Hets Aurelián, O.S.B., plébános így jellemzi: „II. János Pál pápa személyes varázsával, karizmatikus lényével, fellépésével, gesztusaival, nézésével, mosolyával, sőt hallgatásával is lebilincselte Brazília minden rétegét.” Curitiba-ban a „Nagy Vizek Államának fővárosában, ahol talán legmagasabb volt a lelkesedés, azt kérték tőle, hogy legyen curitibai lakos. Mosolyogva válaszolta a tömegnek: „Nem az én hibám, ha Szent Péter nem Curitibát tette meg székhelyül”/Életünk, 1980.szept./

Északamerikai Egyesült Államok

Cleveland/Ohio/ 1980.XI.28-30-ig folyt le a Cleveland Plaza Hotel termében a XX. Magyar Találkozó, a Magyar Társaság VIII. Magyar Kongresszusa a legteljesebb siker jegyében. A fokozott előzetes érdeklődésnek

megfelelően nemcsak a US államaiból, hanem Kanadából, Venezuelából, Európából, sőt Ausztráliából is érkeztek képviselők, vendégek. A párhuzamosan folyó összejövetelek, előadások során az irodalmi és művészet közönsége zsúfolásig megtöltötte a mintegy 1000 személy befogadására alkalmas termet, míg a díszvacsorán több mint 500 személy jelent meg.

A különféle ankétek, tanácskozások, előadások mutatják a tárgysorozat gazdagságát, s felölelték az emigrációs magyar élet valamennyi életmegnyilvánulását. A termet zsúfolásig megtöltő hallgatóság előtt folyt le az ankét, mely tárgyalta a szabad földön élő magyar családok gondjait, lehetőségeit és jövőjét. A tanácskozások kiterjedtek az ifjúság, a sajtó és a ketős járom alatt élő magyarság problémáira és a madridi konferenciára készült memorandum ismertetésére.

A 3 nap alatt tartottak orvosi, mérnöki, cserkésztszti, östörténeti előadásokat és gazdag, változatos anyagot tartalmazó különféle kiállításokat.

A X. 29-iki díszvacsora alkalmával a város polgármesterének képviselőjében Hyvnar Vaclav köszöntötte a XX. Magyar Találkozót megrendező clevelandi Magyar Társaságot, s annak fáradhatatlan elnökét Dr. Nadas Jánost, majd hugát Dr. Nadas Rózsát és átnyújtotta a kitüntető polgármesteri proklamációt és a város arany kulcsát. Ugyanezen alkalommal az MHBK helyi főcsoportja, valamint a Magyar Csendörök Családi Közössége csoportunk emlékplakettet adtak át Dr. Nadas János elnöknek. Ezt követte az Árpád Szövetség és az Árpád Akadémia díszokleveleinek átadása önzetlen munkásságukért, mellyel a Magyar Találkozót húsz éve szervezik, mint az amerikai magyarság nemzeti, tudományos és művészeti életének kimagasló megnyilatkozását.

Ezután következett az Árpád érmek és elismerések kiosztása, melynek során Utczás Mihály szds./Adelaide, S.A., Ausztrália/ díszoklevelet nyert. Az év magyar családja Kocsondy Zoltán és felesége /Grand Rapid, US/ az év magyar egyesülete a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége /MHBK/ világszervezete. Az év magyarja: DR. NÁDAS JÁNOS a Magyar Társaság elnöke, a Magyar Találkozók állandó Titkárságának vezetője, stb., több, mint 30 éven át végzett kimagasló értékű külföldi közéleti tevékenységének elismeréséül.

A hagyományos Magyar Bálat Nyilas Ferenc és Kovács Andrea bálelnökök nyitották meg, mely egyre fokozódó kitűnő hangulatban folyt le záróráig. A külön bizottság által szerkesztett szokásos zárónyilatkozat főbb pontjai:

a/ A szabadföldi magyarság fennmaradása érdekében szervezett emigrációra van szükség.

b/ Magyar szülők gyermekeiket rendszeresen járassák magyar iskolába és cserkészetbe.

c/ A szöványmagyarságot be kell kapcsolni.

d/ Minden magyar tartozzék magyar egyházhoz, járasson magyar lapot és vásároljon magyar könyvet.

e/ Be kell kapcsolódnunk a befogadó országok közéletébe.

f/ Nem vagyunk „kis” nemzet. 16 milliós lélekszámunkkal a közép nemzetek közé sorolunk.

A XX. Magyar Találkozónak az alábbi bajtársaink /barátaink voltak többek között védnökei:

v. Ághy-Asbóth Zoltán és felesége, Dr. Balló István és felesége, v. Beszedes Lajos és felesége, Csepi Béla és felesége, v. Darabont Ferenc és felesége, Detre Gyula és felesége, Dobolyi Árpád és felesége, Domokos Sándor és felesége, özv. Domonkos Lászlóné Dr. Domonkos László és felesége, Dr. Felsőöry Attila és felesége, Gaál Mihály és felesége, Gara Imre és felesége, v. Hamvas J. József és felesége, Karsay Elek, Keresztes Lajos és felesége, Dr. Kiss Gyula és felesége, Dr. Kocsis Lóránt és felesége, Koltavári Dénes, v. Máté Károly, v. Mohai Szabó Béla, Dr. Nagy György, Noel Péter és felesége, Nyilas Iván és felesége, v. Olchváry István és felesége, v. Pakuts Pál és felesége, Radnóthy Károly, Dr. Szatmári Lóránt, v. Szatmári Károly és felesége, v. Szentpétery László, v. Baranchi Tamáska Ensre és felesége, Dr. v. Ujlaki László, gr. Wass Albert és feleségr. Záhonyi József és felesége, Záhonyi Botond.

/—m—r-K.M. 1981.I.17. és Meghívó/

WASHINGTON (District, Columbia). Az Amerikai Egyesült Államok elnöke Nt. Bertalan Imrét, a New Brunswick-i N.J., református Egyházközség lelkészét, az Amerikai Magyar Szövetség alelnökét kinevezte a Madrid-i konferenciára induló amerikai delegáció tagjául. A küldöttségnek Nt. Bertalan Imrén kívül még 4 a Vasfüggöny mögül származó tagja van. (M.É.1980.IX.13.)

CLEVELAND / Ohio/ A Csehszlovákiai Magyarok Nemzeti Bizottmánya /National Commitee of Hungarians from Czechoslovakia/ a Felvidéki Magyarság védelmében memorandumot nyújtott be a madridi konferencián résztvevő 35 kormánydelegációhoz. A felvidéki magyarságnak a nemzeti-ségi lét minden területén észlelhető sérelmeit összegező memorandumot a Bizottmány eljuttatta minden számbajöhető az emberi és kisebbségi jogokat védő nemzetközi szervezetnek, intézménynek is. A Bizottmány szövivője az Egyesült Államok külügyminisztériuma illetékes osztályának kellően dokumentált emlékiratot un. position paper-t nyújtott át. Ilyen magas nemzetközi szinten a cseh-szlovák ármány, a felvidéki magyar nemzetiséglétét alapjaiban fenyegető sérelem-halmazat - 45 óta — még nem exponáltatott.

/S.L.

1980.II.5./

NEW BRUNSWICK /New Jersey/ A helybeli r. k. magyar Szent László egyházközség 1980-ban ünnepelte fennállásának 75. évfordulóját, azaz gyémánt-jubileumát. Maga a jubileumi év májusban kezdődött és október 25-én tartott záróünnepséggel végződött. Erre az alkalomra Ft. Füzér Julián O.F.M., plébános meghívta az egyházközség díszvendégeként Dr. Habsburg Ottót, aki a Páneurópai Unio elnöke és az Európai Parlament tagja. Az egyházközség az egyik előkelő étterem különtermében 4 órakor zártkörű vacsorát adott, melyre az egyesületi vezetők, köztük Horváth Sándor zls., helybeli csoportunk vezetője és felesége is hivatalos volt. A vendégek bemutatása során bajtársunk katonásan jelentkezett, mint „Amerika keleti partján letelepedett MKCsBK-nak évtizedeken át csoportvezetője — majd büszkén jelentette — hogy a mi Testületünk volt az

egyedüli, mely az angyalos nagycímert az utolsó percig szolgálati kalapunkon viseltük. Dr. Habsburg, kinek láthatólag tetszett a jelentkezés, azt meleg kézzel fogadta és „Ti voltatok Magyarország legkiválóbbjai” szavakkal köszönte meg. Majd vacsora előtt gyönyörű magyarsággal rövid beszédet mondott, többek között az alábbiakat:

„Szakadatlanul hangsúlyoznunk kell, hogy a szabadság és a totalitarizmus közötti koexistencia nem lehetséges. Meg kell hiúsítani a totalitárius erők bekerítő műveleteit, bármilyen álarcban jelentkezzenek is... Nehéz évek vannak előttünk, magyarán „zord idők” és mindent el kell követnünk a nyugati közvélemény felvilágosítására a kommunizmusveszedelmét illetően. Jól tudom, sokan vannak, akik azt mondják hat évtizedes antikommunizmus lassan már unalmas és végtelenül fárasztó. Igenám, de a kommunisták is hat évtizede fenyegetnek és nem fáradtak bele. És ha ők nem únják, miért únjuk mi? Ha nincs meg a kellő türelmünk és bátorságunk a szükséges ellenállásra, akkor semmi reményünk nem lehet a győzelemre.”

A vacsora után tömegével dedikálta a vendégek vacsorajegyeit/mert más nem volt/. A beszélgetések során nyilvánvaló lett, hogy Dr. Habsburg végtelen intelligens, közvetlen. Anyanyelvének vallja amagart, s azt felesége és gyermekei is beszélik. Jól ismeri azokat a tragédiákat, melyek a kelet-európai országokat, köztük Magyarországot érték. Tökéletesen ismeri a magyar álláspontot, több beszédében és könyvében ismertette. Nem kétséges, hogy mint Európa képviselő változatlan energiával dolgozik a magyar nép önrendelkezési jogainak elnyeréséért is.

Este a Rutgers Egyetem nagytermében mondott beszédet angol nyelven nagyszámú hallgatóság előtt. Elutazása után már Londonból, Ft. Füzér Juliánhoz intézett levelében mondott ismételt köszönetet a „magyar és igaz keresztény légkörben töltött felejthetetlen órákért.”

/H.S.1981.I.19./

Dr. Habsburg Ottó „Jalta és ami utána következett” című könyvét dedikálja Horváth Sándornénak 1980.X.25-én.

Kanada

Toronto/Ontario/ 1980. IX.14-én a város által adományozott parkban /Sunnyside/ 11.000 lengyel és vasfüggöny mögötti országokból származó bavidorló jelenlétében leplezték le a Katyn-i /Smolensk mellett/ erdőben 1940 tavaszán az orosz NKVD által tarkónlövessel meggyilkolt 14.000 lengyel hadifogoly tiszt tragédiáját megörökítő monumentális emlékművet.

A Kanadai Magyarok Szövetsége öt szervezetének küldöttségét Dr Gyallay Papp Domokos elnök vezette. Az öt zászlót vitéz Kövendy Károly szds. CM., „Éljen Lengyelország” vezényszavára egyszerre hajtották meg, melyet a lengyelek óriási tapsal és éljenzéssel fogadtak.

Ezt megelőzőleg, 1976.IX.18-án a London (Middlesex, Anglia) melletti Kensingtoni temetőben is hatalmas fekete gránit oszlopot leplezték le a lengyelek ugyancsak mártírjaik emlékére: „Katyn 1940” felirással. A tömegsírokat a háború alatt a németek elnyomulásuk alatt fedezték föl 1943-ban. Az exhumálásokat a németek kérésére 12 európai egyetem törvényszéki orvostani professzoraiból álló nemzetközi orvosi bizottság végezte el és adta ki jelentését 1943 májusában. Magyar részről Dr. Orsós Ferenc a budapesti egyetem tanára volt tagja a bizottságnak./v.K.K.1980.IX.19. és L.Fitzgibbon: Katyn Massacre/

CALGARY /Alberta/ Az 1930 óta működő helybeli Kálvin Magyar Református Egyházközség 1980.X.12-én ünnepelte alapításának 50. évfordulóját a város és a környék magyarságának osztatlan jókívánságainak kifejezése mellett. A magyaros jellegű és díszítésű templomot d.u. 4órára teljesen megtöltötte a gyülekezet és a vendégek. Nt. Göndöcz Kálmán lelkipásztor mellett az igehirdetésben segédkeztek Nt. Telcs György (Lethbridge, Alberta,Nt. Seress Ödön /Toronto, Ont./ és a helybeli angol anyanyelvű lelkészek is. A Jubileumi társasvacsorát a Magyar Kanadai Kultúrközpont nagytermében tartották, melyen résztvettek a magyar r.k. egyház lelkészei és a város polgármestere is feleségével. A társadalmi és bajtársi egyesületek nevében Berdin Árpád a Kultúrközpont elnöke üdvözölte a jubiláló egyházközség vezetőségét és a híveket. Az izletes vacsora után Koronghy Gyula és zenekara játszott szebbnél szebb nótákat a részéről annyiszor megnyilatkozott lelkes áldozatkészséggel. Az MKCsBK Calgary-i csoportját Szelei József cső., csoportvezető képviselte.

A száz éves évfordulóval kapcsolatos megemlékezések elismerése

Lapszemle

Ausztrália

HETYEY SÁNDOR bs., az MHBK központi vezetőhelyettese Ausztráliában 1981.I.16-án kelt körlevelében emlékezett meg a százéves évfordulóról, többek között az alábbi szavakkal:

„Bajtársi szeretettel és hűséggel nyújtjuk kezünket ezen az emlékezetes évfordulón csendőrbajtársaink felé, s köszönjük hűséges szolgálatukat és áldozatukat az egész némaságra ítelt magyar nemzet nevében. Igérjük, hogy a reánk váró nehéz szellemi harcban továbbra is együtt fogunk harcolni igaz bajtársként Hazánk felszabadítása érdekében.”

PERTHI

MAGYAR HÍREK

A NYUGAT-AUSZTRÁLIAI MAGYAR SZERVEZETEK
HIVATALOS ÉRTESETŐJE

HUNGARIAN NEWS. OFFICIAL BULLETIN OF THE HUNGARIAN ASSOCIATIONS IN WESTERN AUSTRALIA

XIII évfolyam, 2. sz. /135./ 1981 február hó Évi előfizetés: \$ 3.00

A nyugatausztráliai magyar szervezetek hivatalos értesítőjében „Csendőrségünk száz esztendeje” címmel összefoglaló ismertetés, méltatás és megemlékezés jelent meg vitéz Szombathy Lajos János zls. bs-unk tollából. Ezen szám első oldalán a csendőrfejet ábrázoló, régi, eredeti után készített tus-rajz vitéz Oláh-Sajti-Papadopoff Mihályné született Oláh-Sajti Valéria munkája./v.Sz. L./

Út és Cél

XXXIII. évf. 2. szám A HUNGARISTA MOZGALOM HIVATALOS LAPJA 1981. február

Az Ausztráliában megjelenő „Út és Cél” 1981. évi 2. számában „Febr.14-Csendőrnep” című cikkében emlékezik meg a száz éves m. kir. csendőrségről,...” A híres kakastollasok, a törvény és a rend fenntartói 1881-1945-ig szinte eggyé váltak Magyarországgal. Úgy hozzátartoztak a magyar életképhez, mint Hortobágyhoz a csikós, Tiszához a halász, Gyergyóhoz a székely.”

Európa

A NEMZET, AZ OTTHON ÉS A JOVÓ SZOLGÁLATÁBAN ÁLLÓ
EMIGRÁCIÓS POLITIKAI LAP

1980. márciusi számában a Londonban /Anglia/ megjelenő „Hídfő” emigrációs politikai lap hozta Máthé Jenő örm., az MKCsBK párizsi Franciaország/ csoportja vezetőjének volt Testületünket ismertető cikkét a 99. évforduló alkalmával.

Délamerika

MAGYAR HIRLAP.

A BUENOS AIRES-ben /Argentína/ megjelenő MAGYAR HIRLAP 1981. február 1-i számában „100 éves a m. kir. Csendőrség” címmel Kulifay László volt m. kir. cső. fhdgy. cikkét hozza. A rövid ismertetés volt Testületünk alapításáról szól.” Az emigrációban láthatjuk igazán — írja a szerző — összehasonlítva őket a hasonló testületekkel, hogy mennyire kifogástalan szolgálatot láttak el otthon, viselkedésükkel, munkájukkal és magatartásukkal pedig a befogadó országok elismerését is mindenütt ki-vívták.”

Északamerikai Egyesült Államok

Katolikus Magyarok Vasárnapja

Catholic Hungarians' Sunday

The world's largest
Catholic Hungarian weekly

KIADÓHIVATAL — EDITORIAL OFFICE:

1728 Madison Avenue
Youngstown, Ohio 44504
Tel. (414) 799-8400 or 199-3333

Price of this copy
45 cents

HÁZI ELŐFIZETÉS

A „Katolikus Magyarok Vasárnapja” a magyarság Youngstownban /Ohio/ megjelenő legnagyobb katolikus hetilapja 1981.III.1-én megjelent számában Szabadkai Sándor „Hol vagy hajdani nappalunk, Szép álmu éjszakánk?” címmel emlékezik meg a százéves évforduló alkalmával a m. kir. Csendőrségről. A cím Hajas István „Kakastollasok” c. leg-tisztább lírával megírt versének első két sora.

„Tudósításából — a csendőrtestület évszázados munkájára világító né-

hány képben — a csendőr két arca fényesedik elénk: békében a biztonság, a rend őrzőjének igazságot mutató arca, háborúban a megalkuvás nélkül harcoló hős honvéd arca. Mindkét szolgálat követendő példa.

A jubileumi ünnepély értelme és tartalma az, hogy az emlékezés nyomán forró vágy támadjon a nemzeti emigráció tagjaiban példájuk követésére. Az élve hagyott és külföldre szabadult csendőrök társadalmi szervezetének csak a folytatás biztosítása, a testületi szellem átörökítése lehet az értelme, tartalma. A hajlott korú csendőrtársaknak az az utolsó hősi cselekedete, hogy mindenre emlékezve, soha semmit el nem felejtve rendületlenül vallják, hirdetik és tanítják: csak a hűséges, becsületes, vitéz és bátor munka példamutatása tarthatja össze az idegenség sodrásában tántorgó magyar közösségi életet, a végzet sötét záporában szenvedő Hungária édesanyánk jó hasznára.”

A MAGYAR KONGRESSZUS

1979. november 23-án Clevelandban /Ohio, USA/ ülésző Magyar Kongresszus keretében az Árpád Akadémia 600 fő jelenlétében megtartott díszvacsorán alapításának 99. évfordulója alkalmával a m. kir. Csendőrséget, illetve annak emigrációs jogutódját világszervezetünket a M. Kir. Csendőr bajtársi közösséget jelentette ki az Év legkiválóbb szervezetének” és adományozta Közösségünknek az Árpád Szövetség Nagy Arany Díszérmét.

/B.L.1980/1./

NYOLCADIK TÖRZS

The EIGHTH TRIBE

HUNGARIANS IN AMERICA

„The Eighth Tribe” azaz a nyolcadik törzs, „Magyarok Amerikában” c. Ligonier-ben /Pa.,USA/ angol nyelven megjelenő havi folyóirat 1981. januári VIII. évf. 1. számában ifj. vitéz Kőrössy Zoltán „Hungarian Royal Gendarmerie” c. cikkét hozza Testületünk történetéről, működéséről és helytállásáról. Három kifejező, válogatott fénykép mutatja a csendőr karakterét, s azt az öntudatot és rátermettséget, mellyel szolgálatát ellátta.

Kanada

KANADAI MAGYARSÁG

A SZABADVILÁG LEGNAGYOBB MAGYAR HETILAPJA

CANADIAN HUNGARIANS

THE LARGEST HUNGARIAN WEEKLY IN THE FREE WORLD

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL
67 Bloor St. W.
Toronto Ontario Canada
M5G 1X3
Tel.: (416) 924-8222
Ara - cent

A „Kanadai Magyarság” /Toronto, Ontario, Kanada/1981.I.31-iki számában hozza Fáy István „Híven, Becsülettel, Vitézül” c. cikkét a százéves évforduló alkalmával. A cikkben nemcsak Testületünk történetét, működését tárgyalja, hanem saját élményeit sorolja fel, melyek ma is élnek a szerető bajtársi megértés és elismerés érzésében. Többek között az alábbiakat mondja:

„...1945 óta mind a kommunisták, mind az emigráció széplelkű humanistái azzal vádolják a csendőrséget, hogy egy r e n d s z e r szolgálatában állott. Kérdezem ezeket az érzékeny lelkeket, kinek a szolgálatában állottak volna? Talán a bécsi, vagy moszkvai emigránsokéban? Ez a testület a m. kir. kormány belügy és honvédelmi miniszterének volt alárendelve, tehát azoknak engedelmeskedett. Én pedig megkérdezem olvasóimat és a csendőrbrutalitásokról sikítózókat: kinek engedelmeskedik az FBI, kinek engedelmeskedik az RCMP, kinek engedelmeskedik a Scotland Yard és főleg kiket véd? Ugyanazoknak engedelmeskedik és ugyanazokat védi, mint a csendőrség a saját hazájában. Engedelmeskedik megválasztott kormányának, szemmel tartja az államfelforgató elemeket és örködik az ország minden polgárának vagyona és élete felett. Ha ez bűn, akkor igaza van a liberális széplelkeknek: Oszlassuk fel a biztonsági szervezeteket. Akkor nem lesz csendőr és rendőr brutalitás, csak az őseiber gyilkolási és rablási ösztöne...”

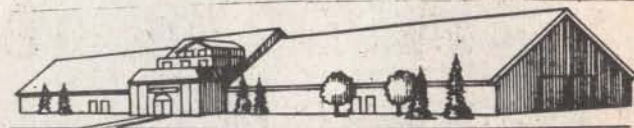
KRÓNIKA

A Magyar Ház — Kanadai Magyar Kultúrközpont Lapja
840 St. Clair Ave., W.
Toronto, Ontario, Canada
M6C 1C1
Telefon: (416) 654-4926
Megjelenik havonta
Évi előfizetési díj 20 dollár
Légipostával egy évre, egységesen
minden országba és földrészre
28 dollár.

MAGYAR HÍRMONDÓ - HUNGARIAN COURIER

A Calgary-i Magyar-Kanadai Kultúrközpont
hivatalos havi lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság

Felelős kiadó: BERDIN ÁRPÁD

A KRÓNIKA, a TORONTO-i magyarság /cca 30.000 / vezető kulturális és társadalmi havi folyóirata 1981. februári száma „Könyvekről” c. fejezetében ír Dr. Rektor Béla még 1980-ban megjelent „A m. kir. csendőrség oknyomozó története” c. művéről.

A Calgaryban /Alberta, Kanada/ megjelenő „Magyar Hírmondó”, a Calgary-i Magyar-Kanadai Kultúrközpont hivatalos havi lapja 1981 januári számában hoz a „Bajtársi Levél”-től „A százéves évforduló” címen történeti összefoglalást és méltatást.

Egy esendőtiszt fejszobra.
/ Ifj. vitéz Körössy Zoltán Olivér műve/

1910 — 1980

A Magyar Cserkészszövetség alapításának 70. a nyugati országokban újra megindult működésének 35. évfordulójáról öt kontinens magyar cserkészei méltó módon emlékeztek meg.

Ausztrália

MELBOURNE (Victoria). Fényes keretek között rendezték meg a helybeli cserkészcsapatok „Jubileumi Cserkészbál”-jukat 1980. VII. 11-én este a szomszédos Szent Kilda-i városháza összes termeiben. A díszmagyarba öltözött Nagyasszonyok — a korábbi bálók bálányái — a fővédnők és védnők a cserkészszinduló hangjaira népviseletbe öltözött cserkészlányok sorfala között vonultak be a bálterembe. A Himnuszok elhangzása után következett az elsőbálos leányok és kísérőik bemutatása, majd azok keringője. A táncot az „Édesanyám, édesanyám csak az a kérésem, cserkészruhát, cserkészruhát csináltasson nekem” csárdás hangjaira nyitotta meg a Bálanya, s az tartott hajnali két óráig a legjobb hangulatban. (M.É.1980.VII.24.)

Európa

A húsvéti OBERWART-i /Ausztria, azelőtt Felsőőr, Vas vm./ Őrségi Regőstáboron kívül (B.L. 1980/2. szám) az európai cserkészkerület mely 10 országban dolgozik 28 cserkészcsapattal ismét megrendezte „Európai cserkészkörútját”, két hetes mozgótáborát az Alpokon keresztül.

MÜNCHEN/Nyugatnémetország/ 1980.VII.7-én 50 fős csoport indult el Ft. Kölley György az I. cserkészkerület pk-ának vezetésével. Zürich, Genf, Lausanne, Milano, Firenzen keresztül VII. 20-án érkeztek meg Rómába, ahol II. János Pál pápa Castel Gandolfóban fogadta a csoportot, mely alkalmat adott a Központi Tisztképzőtábor 7 országból érkező 19 tisztjelöltjének is, hogy a pápai kihallgatáson résztvehessenek. Öszentsége „...és tudtok-e még magyarul beszélni?” kérdésével, a belőle áradó elhivatottsággal, személyi varázsával, emberi elérhetőségével lebilincselte a csoport minden egyes tagját. Majd a kicsiket megölelte, a vezetőkkel kezet fogott és mindegyiküket megáldotta.

Az európai kerület Jubileumi Nagytáborát a Burg Kastl-i Magyar Gimnázium Mennesberg virágos-ligetes hegyoldalán tartotta meg 1980.VII.26-

VII.6-ig. A 368 fiú és leánycserkész a nyugateurópai országokon kívül Ausztráliából /7/, Venezuelából/2/, Argentínából /1/, továbbá a US-ból /20/ és Kanadából /6/ érkezett. Szervezetileg a tábor 11 altáborra oszlott, korok szerint, 3 fiú és 3 leánytábor, öregcserkész, tiszti és iskolatábor. A Tiszt-képző tábor parancsnoka Bodnár Gábor a Magyar Cserkészszövetség üv. elnöke volt.

Ezalatt a legkisebbek, 10 országból jött 80 kiscserkész — a legkisebb 4 éves volt — Barnhofban, az öreg vadászházban Fábian Károly csti. pság-a alatt tanyázott, készülve a jövő cserkészéletre. Közben tanulgatták-énekelték édesbús dalainkat, talán először érezték a magyar szellem érintését. Mert esténként megilletődve csillogó szemek néztek a tábortűz titokzatos lángjaiba.../Életünk 1980. Szept./

Északamerikai Egyesült Államok

FILLMORE /N.Y./ A Magyar Cserkészszövetség 1980-ban július 5-26-a között rendezte meg nyári iskolatáborát 8-14 éves olyan gyermek és ifjak részére, akik magyar ismereteiket bővíteni szeretnék. A tábor nyugodt, s zavartalan környezete a Sik Sándor Cserkészpark szépsége nagyszerű nyelvtanulási alkalmat nyújt ahhoz, hogy fiataljaink magtanuljanak magyarul élni, enni, beszélni, szórakozni, játszani és magyarul dicsérni az Istent.

Kanada

ORONO /Ontario/ Az északamerikai magyar cserkészcsapatok 1980. VIII. 14-től 24-ig tartották meg 1980-as Jubileumi Táborukat a magyar jezsuita atyák tulajdonát képező 130-140 holdas Loyala parkban, Oshawa közelében, az új néven a Teleki Pál Cserkészparkban. A kanadai szövetséges kormány segéllyel, a hadsereg sátrakkal, a magyarság adományokkal és munkával új utakat, új uszodát, vízvezetékét létesített, hogy a kb. 1.200 cserkész és vezető megfelelően el tudják helyezni. A tábor parancsnoka Jámbor Lajos cserkésztsiszt. Mivel a tábor az összmagyarságot képviselte, azért az altáborok egy-egy magyar tájegység, vagy népcsoport nevét kapták. A három fiútábor Erdély, Őrség, Kárpátalja, a leánytáborok Felvidék, Délvidék és a csángók. A kiscserkészek az anyaország, az öregcserkészek pedig a külföldi magyarság nevét viselték. Volt Korvina-tábor is, hol a magyar zene, képzőművészet, irodalom különféle ágai iránt érdeklődők kaptak elhelyezést.

Pénteken, Nagyboldogasszony napján istentisztelet volt. A szentmisét öt magyar cserkészpap mutatta be, mind magyar himzésekkel díszített miseruhában. Csak magyarul volt szabad beszélni. Aki ezt a szabályt megszegte, arra sok, kedves büntetés várt. Így pl. cuclit akasztottak a nyakába annak aki valami más nyelven szólalt meg, melyet viselnie kellett addig, amíg talált valakit, aki szintén vétett a szabály ellen, s átadhatta. A tábori rendőri szolgálatot a barnanyakkendős öregcserkészek látták el. A vizecserkészek a mesterséges tavat és az új uszodát őrizték.

Volt sport és ügyességi verseny, szavalóverseny, ballada, népmese és az idősebbeknek szónoklat-vetélkedő.

Kiállították a cserkészlet történetét képekben, a magyar nép és képzőművészet remekeit, ruhákat, kézimunkákat, fafaragásokat és kerámiákat. A sajtó a ciklámenszinű nyakkendőt viselők „papagáj-örs” képviselte, akik a napi „Lármafá”-t szerkesztették. Aug.24-én nagy tábortűz volt a szülők és vendégek részére, hova eljöttek a lengyel, eszt és litván cserkészek. A közönség elismerését hálásan köszönték meg cserkészeink, hiszen tudásuk, ügyességük legjavát adták. Vasárnap, az ünnepélyes zászlólevonás után búcsút vettek egymástól, s elindultak haza felé, s elvitték magukkal az együtt töltött idő minden szép emlékét, hogy a cserkész törvények szellemében továbbfejlesszék magukban és társaikban a magyar cserkészlet régi jelmondatát: Emberebb embert és magyarabb magyart!

/K.M.1980.VIII.23 és 30./

Dr. KOVÁCS ÉVA orvos, /Toronto, Ont. Kanada/Kovács György II. fő-törm. leányának magyarországi orvosi diplomáját az orvosi kamara vizsgáinak sikeres letétele után elismerte és nyilvántartásba fölvette. Elhelyezkedése illetve magán praxisának megnyitása előtt nincs akadály.

/K.Gy.1980.XII.12./

Szeretettel gratulálunk a sikerhez és a szép eredményekhez, s kívánunk további szép előmenetelt!

Dícsérő Elismerés, Kitüntetés, Tagfelvétel

1881 — 1981

A Magyar Királyi Csenedőr Bajtársi Közösség
vezetője

a Jubileumi Csenedőrnapon, 1981 február 14-én
Dícsérő Elismerését fejezte ki

a/

a MKCsBK alábbi csoportvezetőinek a bajtársi szellem ápolása, nemzeti és testületi hagyományaink fönntartása, valamint csoportjaik vezetésében kifejtett igen eredményes és hűséges szolgálataikért:

Ausztráliában

Dr. vitéz Jani Istvánszds., Sydney /New South Wales/, **Dr. Tamás Gyula** szds., ügyvezető, Sydney /New South Wales/, **Utczás Mihályszds.**, Adelaide/Délausztrália/, **Bánkuti József** örm., Melbourne /Victoria/,

Európában

Szekeres Pál g.szds., London /Anglia/, **Tóth József** törm., területvezető, Toucoing /Franciaország/, **Máthé Jenő** örm., Párizs /Franciaország/,

Délamerikában

Müller Antal örm., Sao Paulo /Brazília/,

az Északamerikai Egyesült Államokban

Molnár István szds., MCsCSK elnöke, Cleveland /Ohio/, **Horváth Sándor** zls., New Brunswick /New Jersey/,

Kanadában

Dr. Szalontai Sándor g. fhdgy., Toronto /Ontario/, **Cserhalmi Ferenc** örm., Montréal /Qubec/, **Id. Seregélyes Márton** főtörm., Hamilton /Ontario/, **Máté János** v. törm., volt csop. vez., Welland és környéke /Ontario/, **vitéz Keresztes Lajos** főtörm., volt csop. vez., volt kp. ügyvezető, Calgary, /Alberta/, **Karancz János** örm., volt csop. vez., B.L. nyilvántartó, Calgary

/Alberta/, **Szelei József** csenedőr, csop. vez., B.L. pénztáros, Calgary /Alberta/ **vitéz Hangodi János** alhdgy., Victoria /British Columbia/.

b/

Az MKCsBK alábbi tagjainak, akik közösségi célkitűzéseink példaadó támogatásával kiválóan működtek, továbbá mint a Bajtársi Levél munkatársai önzetlenül igen értékes munkát végeztek:

Antalfy Pál örgy., kimagasló erkölcsi és anyagi támogatással Mildura /Victoria, Ausztrália/, **vitéz Szombathy Lajos János** zls., sajtó, egyletek közötti munka, Perth, /Nyugatausztrália, Ausztrália/ néhai **vitéz Oláh-Sajti Lajos** zls., sajtó, **közösségi élet** özvegye részére Les Murdie /Ny. Ausztrália, Ausztrália/, néhai **Dr. Papp Zoltán** szds., magyar iskolaügy, /Özvegye részére/ Utrecht /Hollandia/ **Bánfai József** lovas cső., munkatárs, Ligest. /Ausztria/, **Kulifay László** fhdgy., **munkatárs, Munro** /Argentina/ **vitéz Ághy-Asbóth Zoltán** ezds. Hales Corners /Wisconsin, USA/, példaadó erkölcsi és anyagi támogatás, **Dr. Rektor Béla** szds., irodalmi-történeti munka, Tucson /Arizona, USA/, **Jegenyész Pál** főtörm., a bajtársi összefogás megindítója, Lake Geneva /Wisconsin, USA/ **vitéz Nagy Lajos** főtörm. író, **munkatárs Northfield** /Ohio, USA/, **vitéz Kövendy Károly** CM szds., múzeumőr, levéltáros, Toronto, /Ontario, Kanada/, **Domokos Sándor** fhdgy., író, szobrászművész, Winnipeg /Man., Kanada/ **Dr. Kiss Gyula** szds., B.L. szerk., Calgary /Alberta, Kanada/.

vitész József Árpád királyi herceg

a Magyar Vitézi Rend Főkapitánya 1980 december 7-én megtartott teljes ülésén Istenért, Hazánkért, annak népéért és a Vitézi Rend érdekében végzett munkásságukért a Rendbe fölvette:

Id Németh Endre szkv. m.kir. honvédszázados (Ligonier, PA., USA.)
Keresztes Lajos szkv. m. kir. csendőrfőtörzsőrmester /Calgary, Alberta, Kanada/, valamint **Máté Károly** szkv. m. kir. csendőrőrmester /Toronto, Ont., Kanada/
Boros Jenő szkv. m. kir. csendőr, Fort Lauderdale/Fla., USA/, **Koltváry Dénes** szkv. m. kir. csendőrfőhadnagy, /Alhambra, Cal., USA/
Hercegfő-Dupán Ferenc szkv. m. kir. honvéd őrmester, t.b. csendőr /Montreal, Que., Kanada/ bajtársainkat.

/v.K.K. 1981. II.25./

A Szuverén Szent László Társaság és Rend kormányzója vitész kisbarnai Farkas Ferenc vezds. a keletkanadai széktartó előterkesztésére értékes magyar társadalmi szolgálataiért

1980 március 15-én

a Rendbe fölvette:

Hercegfő Dupán Ferenc szkv. m. kir. honvédőrmester tb. csendőr Montreal-i /Que., Kanada/ bajtársunkat.

/v.K.K. 1981. II.25./

A Cleveland-i /Ohio, USA/XIX. Magyar Találkozó /VII. Magyar Kongresszus **Utczás Mihály** szds. bs-unkat, az MKCsBK Adelaide-i /Dél-Ausztrália, Ausztrália/ csoportjának vezetőjét az 1978-as félórás Csendőrnapi rádióműsoráért 1979.XI.24-én Clevelandban megtartott díszvacora keretében díszoklevéllel tüntette ki./XIX.Krónika 159. oldal/ A XX.Magyar Találkozó alkalmával, 1980.XI.28. és 29-én pedig elnyerte az Árpád Akadémia díszoklevelét. /K.M.1980.I.17./

Domokos Sándor fhdgy./Winnipeg, Manitoba, Kanada/1980-ban megtartott Országos Filmfesztiválon /SCCA/ benyújtotta „A fehérló legendája” c. keskeny rajzfilmjét, mellyel első díjat a Peterson trophy vándordíjat nyerte el. A 16 perces film elkészítése két és fél évet vett igénybe./D.S. 1980.X.14./

Dr. Andróczy Ferenc cső. őrm., egyetemi könyvtáros és tanár /Buchanoni/West Va., USA/ bs-unk az 1980-ban megtartott állami méhészeti kongresszus alkalmával az általa forgalomba hozott méz-bor-ral /Hobeymead/ ismét 1. díjat nyert a West Virginia-i Méhész Egyesület „Kék szlag”-ját. /Dr.A.F. 1980.XII.18./

Elismerést nyert, kitüntetett bajtársainknak szívből gratulálunk!

Házasságkötés, születés.

Molnár István szkv. m. kir. csendőrszázados, a clevelandi M.Cs. Cs.K. csoportunk elnöke és özv. vitész **Borgóy Jánosné** született Tomasek Edit, néhai vitész **Borgóy János** cső. őrnagy özvegye 1980. IX. 12-én Clevelandban /Ohio, USA. / házasságot kötöttek. /v.K.K. 1980.XI.13./

Tamás László és feleségének /SYDNEY, N.S.W., Ausztrália/ A980. VIII. 16-án kisfiuk született, aki a keresztségben Róbert nevet kapta.

Seny Zoltán és felesége született **Tamás Mariannak** /Sydney, N.S.W., Ausztrália/ 1980.IX.2-án ugyancsak kisfiú született, aki a keresztségben Pál nevet kapta. Mindkét újszülött Dr. Tamás Gyula szds. az MKCsBK Sydney-i csoport ügyvezető bs-ának unokája, kinek nagyapai szívét sürgősen ki kell bővitenie, hogy abba a 100 %-kal emelkedő unokaállomány is maradéktalanul beleférjen. (Dr.T.Gy.1980.XII.1.)

Kerekes Attila László /Belen, N.M.,USA./ néhai Dr. Kerekes László szkv. m. kir. csendőrszázados és felesége fia, az amerikai légierők egyetemi kereskedelmi diplomát nyert tart. századosa, a Braniff International Airlines pilótája és Constantino L. CAPOBIANCO és felesége /Warwick, R.I.,USA/ leánya/**Sandra Mária** 1981 február 28-án 12 órakor a Warwick-i Nagy Szent Gergely templomban házasságot kötöttek./Ért./

Szívből gratulálunk az új házasoknak, erőt, egészséget kívánunk az újszülötteknek, kedves családjuknak s a nagyszülőknek is.

Betegségek, felgyógyulások.

Magáth András őrm. /Pasa del Roy, Argentina/ bs-unkat 1980. október utolsó hetében gyomorfekéllyel megoperálták. A súlyos műtét — 40 cm-es vágással — sikerült, állapota gyorsan javul. Az orvos előírásain kívül unokái és a család szertete, gondos ápolása mellett a teljes gyógyulás útján van. Már alig venni észre, hogy fogyott./Á.B.1980.XII.28./

Kovács György II. főtörm. /Toronto, Ont., Kanada/ bajtársunk szemhályog operáció előtt áll. Jan. 20-án adja orvosa tudtára, hogy lehet-e és mikor operálni. A műtétől várna, hogy látási nehézségei megszűnjének. Bú-

csúzik abban a reményben, hogy a májusi Találkozón kezet szoríthat bajtársaival. /K.Gy.1980.XII.12./

Tóth Kálmán törm. /Ardmore, Pa. USA./ bajtársunk írja, hogy 1980 novemberében tönkrement idegrendszere szívét megtámadta és állandó orvosi kezelés alatt volt. Ma elvesztett súlyát visszanyerte, s a javulás útján van. Személyes találkozás bajtársaival Torontóban lehetséges! Gyógyulását optimista felfogása is elősegítette.

/T.K. 1980.XI.6.XII.2./

Özv. Tar Józsefné, szül. Tornyoossy Angyalka /Toronto, Ont., Kanada/ 1980. XII. 23-án a laktanya konyhájában elszédült és elesett. Kövendy Károly azonnal orvoshoz vitte, ki megállapította, hogy a jobb kulcscsontja eltört. Mentőautó vitte az Etobicoke-i kórházba, honnan a leggondosabb ápolás után 1981. I.12-én bepólyázva elengedték. Szerencséjére az eltört csont nem vált szét. Most a laktanyában várja teljes gyógyulását.

/v. K.K. 1981. I.12./

Horváth Lajos /Trenton, N.J., USA/ főtörm., 1980.VII. 18-án stroke-ot kapott, majd 29-én egy még erősebbet. Kórházba került, honnan 9 nap után gondos orvosa Philadelphiába küldte további vizsgálatokra, hol végül is megoperálták. A főütőeret kellett átvágni, mely a vért szállítja a fejbe. Utána 24 órán át orvos volt mellette, az operáció sikerült. Utána már könnyebben teltek napjai. Lassan visszajött a bal szeme látása, s bal karját, s lábát tudta használni, szája helyére került, csuklása megszűnt.,....Hála a Mindenhatónak és jó orvosaimnak, jól érzem magam" írja levelében. A 100 éves Találkozóra szeretne eljönni, de ki fogja kérni előbb orvosa véleményét./H.L. 1981.I.7./

Sütő István fhdgy., Klagenfurt-i /Karinthia, Ausztria/ bajtársunk sérvvel operálták. Azóta felgyógyult és készül a Toronto-i Találkozóra barátjával Sárvány László fhdgy-gyal együtt.

Simonffy Ferenc fhdgy., Linz-i /Felső-Ausztria, Ausztria/ bs-unkat súlyos mellhártyagyulladásal kórházba vitték. Hosszabb ideig tartó kezelés után szanatóriumba került, hol a gyógyulás útján van.

/v.K.K.1980. IX.19./

Bihari Bernát örm. /Hamilton, Ont., Kanada/ bs-unkat 1980. VIII.17-én agyvérzéssel és az ezzel járó, de enyhébb lefolyású baloldali bénulással a hamiltoni kórházba szállították. Orvosi kezelés és gondos ápolás után szeptember 20-án gyógyultan elhagyhatta a kórházat. Azóta otthonában tartózkodik és orvosi rendelre gyógyszert szed bal karjának zsibbadása miatt.

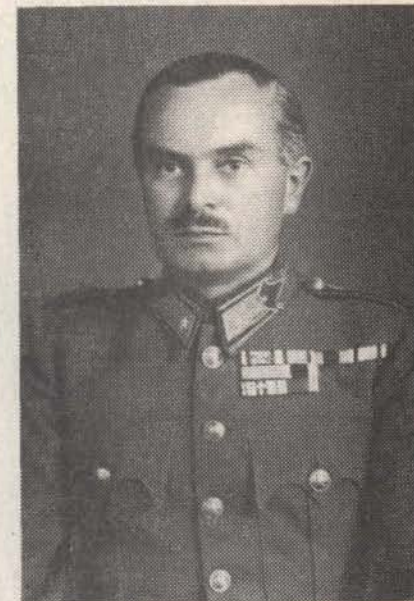
/S.M. 1981.II.12./

Jobbulást, erőt egészséget és teljes felgyógyulást kívánunk kedves bajtársainknak és barátainknak.

Halottaink

Mosonyi (Varga) Ferenc
1906—1980

Fehérváry Ferenc
1898—1980

Fehérváry Ferenc ny.á.kir. csendőrnagy a Signum Laudis a hdm. a kardokkal, a II. osztályú Ezüst Vitézségi Érem, a Kormányzói Dicséret Elismerés, az MKCsBK 25 éves Jubileumi Emlékérem és más kintüntetése tulajdonosa, az MKCsBK volt kanadai területvezetője igen hosszú szenvedés után súlyos tüdőgyulladás következtében Torontóban /Ont. Kanada/ életének 82. boldog házasságának 55. évében 1980.XI.25-én elhunyt.

1898-ban Székesfehérvárott született. Iskoláit Veszprémben végezte, majd bevonult katonának, s az olasz fronton harcolt. 1919-ben belépett a csendőrséghez, s a Dunántul több városában szolgált 1943-ig, mikor nyugdíjba ment, s három nagy hadiüzemnek volt a parancsnoka 1945-ig. Három évet töltött családjával ausztriai táborokban, majd Angliában három évet, honnan 1951-ben kivándoroltak Kanadába. Torontóban hamar megismerték és nemeslelkűségéért és segítőkészségéért általános tisztelet és szeretet vette körül. 1980 októberében kétszer operáltak. Szépen meggyógyult, otthon volt, de rá tíz napra tüdőgyulladást kapott és az elvitte. Búcsúztatása X.26-án este ment végbe, mikor is Ft. Máté József S.J. meleg szavakkal emlékezett meg az ő „Feri Bácsi”-járól, aki 1951-től hithű buzgó tagja volt az utolsó napig egyházának és a helyi r. kath. férfiak egyesületének is. Az MKCsBK nevében Dr. Szalontai Sándor g. fhdgy. a torontói csoport vezetője tartott igen mélyérzésű, elgondolkoztató búcsúbeszédet.

Temetése a Rákóczi temetőben ment végbe. Ravatalát elborították a koszorúk és virágcsokrok, koporsóját a torontói csoport zászlója takarta. Fejénél a kis himzett MKCsBK címeres zászló nyugodott, mely ott járt Kormányzónk sírján és az európai és északamerikai csendőrsírokon. Koporsóját öt csendőr bajtársa és egy rokona vitték örök nyugovóra. Személyében Toronto egy igaz, becsületes, hűséges jószándékú nagy magyart veszített. Gyászolják özvegye, született Brand Margit, leánya Sárka, Szegedy Ottóné, veje Szegedy Ottó, unokája, rokonai, csendőr és honvéd bajtársai és nagyszámú baráti köre. /v.B.M.B. 1980.XI.28, V.K.K. 1980.XII.3./

Fehérváry Ferenc temetése 1980.X.26-án.
Koporsóján a MKCsBK lobogója,
Előtérben a torontói csoport zászlója.

Mosonyi /Varga/ Ferenc szkv. m.kir. csendőrőrnagy, a III.A.oszt. Tiszti Szolgálati Jel tulajdonosa, a pécsi volt IV. csendőrkerület előadótisztje, majd a pécsi osztály parancsnoka, az MKCsBK volt Központi Vezetőségének elnöke, nyugdíjas, Torontóban /Ont. Kanada/ szívgyengeség következtében 1980.VIII.24-én 74 éves korában meghalt.

1928-ban avatták hadnaggyá a Ludovika Akadémián. Később a csendőrséghez került és főként a Dunántúlon szolgált. Pécs eleste után a Baranya vm-ben harcoló egyik csendőrzászlóalj parancsnoka harcolva vonult vissza nyugat felé. 1948-ban kivándorolt Angliába, majd onnan Kanadába jöttek, s Torontóban telepedtek le és a tartományi kormány alkalmazottjaként dolgozott. Búcsúztatására a Bedford temetkezési intézetben ment végbe a r.k. egyház szertartása szerint, négy volt alárendeltje, 25 bajtársa jelenlétében, kik tisztelték és szerették a kitűnő előljárót és bajtársat. Holttestét elégették. Hamvait a torontói Rákóczi temetőben helyezték örök

nyugovóra. Elhunytá igen súlyos veszteségünk. Gyászolják felesége, özvegy Mosonyi Ferencné, bajtársai, barátainak sokasága és ismerősei. /V.K.K. 1980.IX.19./

vitész Haraszty István
1893 — 1980

vitész Haraszthy István ny. á. m. kir. csendőralezredes, a Signum Laudis a kardokkal, at I. oszt. Ezüst Vitéségi Érem és más kitüntetések tulajdonosa, a Buffalo-i emigrációs magyarság köztiszteletben és szeretetben álló legidősebb tagja 2 és fél hónapi súlyos betegség és szenvedés után Buffalóban /N.Y., USA./ 1980.X.15-én 87 éves korában meghalt. Homonnázávodon/Zemplén vm./ született 1893.II.14-én. Iskoláinak elvégzése után mint önkéntes a kassai tüzérezredhez vonult be. Az I.Világháborúban az orosz és az olasz fronton szolgált, hol több kitüntetést szerzett. A háború után a budapesti egyetem jogi karára iratkozott be, hol több vizsgát letett, majd belépett a csendőrséghez.

Szolgált Sátoraljaújhelyen, Szerencsen, Debrecenben, Kassán különféle beosztásokban, majd Ungvárott volt osztályparancsnok. 1943-ban saját kérésére nyugdíjba vonult, s Ungvárott lett a vármegyei Vitézi Szék kapitánya. 1945.III.30-án lépték át nyugat felé a határt és hosszas viszontagságok után 1949 novemberében vándoroltak ki feleségével a USA-ba. Cincinnati után Buffalóba költöztek, ahol letelepedtek, hol a Savings Bank-nál dolgozott. Tagja, majd egy ideig vezetője volt a MHBK helyi csoportjának.

Temetése 1980.X.18-án volt a Szt. Erzsébet magyar templomból a Forest Lawn temetőbe. Koporsóját a magyar nemzeti zászló takarta. Búcsúztatták Juhász Árpád csop. vez. az MHBK, továbbá Dr.Kuli Sándor szds. az MKCsBK részéről, s helyezték örök nyugalomra a helybeli magyarság osztatlan részvétele mellett. Gyászolják szép és boldog házassá-

gában hűséges élettársa vitéz Haraszthy Istvánné, Ilonka, testvére Kálmán, keresztfia, valamint Magyarországon, Kanadában és az Egyesült Államokban élő rokonai, barátai bajtársai világszerte. /v.H.I-né 1981.I.12. és Gyj./

Dénes Pál
1908 — 1980

Dénes Pál szkv. m. kir. csendőrfőtörzsőrmester, a Magyar Bronz Érdemérem és más kitüntetések tulajdonosa, a csendőrség központi közlekedési pság./Budapest/ állományában Münchenben /Nyugatnémetország/, lakásán 1980.XII. 15-én, 82 éves korában váratlanul meghalt. Bácsalmáson /Bács-Bodrog vm./ született 1908. X. 18-án. Utolsó beosztása a Várban volt, mint a Kormányzó úr gépkocsi előfutárja. Az összeomlás után Münchenben telepedett le, hol résztvett minden hazafias magyar megmozduláson és ünnepélyeken. 1980. XII.15-én ebéd után, lakásán hirtelen rosszul lett és az odasiető orvos már nem tudott rajta segíteni. Temetése 18-án d.u. 3 órakor ment végbe. A r.k. magyar egyház szertartása szerint. Ft. Dr. Eperjes Ernő plébános végezte. Utolsó útjára elkísérték Dr. vitéz Szeőke Kálmán, az MHBK főcsoportvezetője, Lovas Árpád g. hdgy., Géczy József és Damweber-Dorozsmai József őrm-ek és még sokan mások. /D.D.J. 1981.II.8./

Vitéz Szalay István szkv. m. kir. csendőralhadnagy, a Magyar Ezüst Érdemérem a hadi szallagon és számos más kitüntetés tulajdonosa, nyugdíjas, Salzburgban /Ausztria/ 1980.X.16-án 80 éves korában hirtelen meghalt. 1900-ban született Ikerváron /Vas vm./ . Az összeomlás után Salzburg környéki községekben kertészkedett nyugdíjba vonulásig. A környékbeli magyarság jól ismerte, szerette és megbecsülte. Volt elöljáróival és bajtársaival élénk kapcsolatot tartott fenn. Rendszeresen eljárt a magyar szentmisékre és résztvett a hazafias magyar összejöveteleken. Vitéz Taby Árpád, Mária Terézia Rend-es cső. őrgy. temetésén, Salzburgban, 1973.VIII. 26-án díszőrséget állt a ravatal mellett vitéz Kövendy Károllyal. A Bajtársi Levélnek betegségéig olvasója és támogatója volt. 6-7 évvel ezelőtt prosztata operáción esett át, mely

vitéz Szalay István 1900—1980

gyógyulást hozott. 1979-ben szemei gyengültek és látási zavarai voltak. 1980-ban ismét prosztata bántalmi voltak, melyből már háziasszonya Frau Elfride Löppen gondos ápolása mellett sem tudott felgyógyulni. Temetése 21-én 14.30-kor ment végbe, a Salzburgi városi temetőben. Holttestét elégették. Gyászolják testvérei helyben, illetve Magyarországon, rokonsága, barátai és bajtársai az Óhaza határain belül és kívül. /Ft.M.J. 1981.II.5. és gyj./

Kontra Kálmán
1898—1981

Kontra Kálmán szkv. m. kir. csendőrezredes, a Magyar Érdemrend lovagkeresztje, a III. osztályu Katonai Érdemkereszt, a Kormányzói Dicsőítő Elismerés és más hadi és békekitüntetések tulajdonosa, a m. kir. csen-

dörség Budapest-i volt közlekedési oszt. parancsnoka hosszú betegeskedés és szenvedés után Montreal-ban /Quebec, Kanada/ 1981. II. 12-én 83 éves korában meghalt. Csuzán, /Baranya vm./ született 1898.VII.12-én. Résztvett a világháborúban, majd belépett a csendőrséghez, hol különféle beosztásokban szolgált, egy ideig mint tanár a csendőrtiszti tanfolyam pságon. Az összeomlás után Kanadába vándorolt ki és Montreálban telepedett le családjával. 1955-ben résztvett az MKCsBK helyi csoportjának megszervezésében. Később betegsége miatt az egyesületi életből visszavonult. Az utóbbi tíz évben több műtéten esett át és hónapokig állott kezelés alatt. Látási zavarai miatt bottal járt, emfizéma, artritisz gyötörte és álmatlanságban szenvedett. Súlyos testi és lelki megpróbáltatásait türelemmel viselte haláláig.

Temetése II.14-én ment végbe közel 200 honvéd és csendőr bs-a, s a helyi magyar közösség mély részvétele mellett. Koporsóját hadi lobogó borította, s csendőr bajtársai állottak díszőrséget. Ugyancsak ők kísérték utolsó útjára. Az MKCsBK nevében Dr. vitéz Székely Frigyes szds. búcsúztatta. Gyászolják Özvegye, gyermekei és családjaik, valamint számtalan barátja, tisztelői és bajtársai.

Kontra Kálmán ezds. úr ravatalánál díszőrséget állanak bajtársai 1981.II.14-én: jobbról: Cserhalmi Ferenc, Oláh Pál, Simorjay Ferenc, balról: Bagdi Lajos, Makranczi János és Pallér József.

Dr. vitéz Ujlaky László szkv. m. kir. csendőralezredes, a Kormányzói Dicséret Elismerés, az I. osztályú Ezüst Vitézségi érem és más hadi és béke kitüntetések tulajdonosa, a kaposvári volt m. kir. csendőrosztály parancsnoka Colorado Springs-en /Col.,USA./ 1981.I.19-én 81 éves korában meghalt.

Dr. vitéz Ujlaky László
1899—1981

1899-ben született, hat évi honvéd gyalogsági /1917—1922/ szolgálat után 1923-ban lépett be a csendőrséghez. A II.Világháború alatt a magyarországi harcok során a m. kir. pécsi IV. hadtesthez tábori rendészeti szolgálatra volt vezényelve, s bevetésekben résztvett. 1 évig volt amerikai hadifogságban. 1951 óta él Amerikában, hol testi munkával biztosította életfenntartását. 1966 óta nyugdíjas. Az emigrációs munkából igencsak kivette a részét. A new Yorkban /N.Y.,USA/ megjelent Szabad Magyarság hetilapot kiadó Magyar Publishing Co-nak két évig elnöke volt, majd eme vállalat Felügyelő Bizottsága elnöke volt a lap megszűnéséig. Az MKCsBK-nak hűséges tagja, a Bajtársi Levélnek erkölcsi és anyagi támogatója volt. Munkáinkat megérett elismeréssel honorálta haláláig.

Vitéz Ilinkay-Eggenhofer Dezsőné /Bécs, Ausztria/ vitéz Ilinkay-Eggenhofer Dezső t. hdm. százados, okl. gépészmérnök, tb. csendőr, volt Vitézi székkapitány felesége, öt évi jegyesség után 57 évi házasságban jónban, rosszban, a számkivetésben is áldott, jólelkű élettársa Bécsben, 1980.XI.7-én elhunyt. Gyászolják férje, gyermekei, unokái, 5 dédunokája, baráti köre és tisztelői. /v.I.E.D.1981.III.3./

vitéz Lajtaváry László szkv. m. kir. csendőrszázados, a III.A oszt. Tiszti Szolgálati Jel tulajdonosa, a székesfehérvári volt II. csendőrkerület előadótisztje, nyugdíjas, a MKCsBK bregenzi csoportjának vezetője a betegek szentségével megerősítve a helybeli kórházban 1980.X.30-án váratlanul 79 éves korában meghalt. Mint kaposvári sznypk. 1944. VIII.1-vel a 2. hs-hez kerül hadibeosztásba. A háború befejezése után Stájerországból 1949-ben Bregenzbe költözik, s fölveszi a kapcsolatot a környéken lakó csendőrökkel. Évről évre a csendőr baráti körrel együtt megtartják a Csendőrnapot, támogatják a Vorarlbergi Magyarok Egyesületét és látogatják a vasárnapi magyar misét. 1974.X.23-án szívinfarktust szenvedett, s bár 1975 májusáig szanatóriumi kezelés alatt állott, egészen nem tudott meggyógyulni. 1980. októberében kórházba került. 30-án a déli orvosi viziten még jól volt. 10 perccel később, mikor ebédjét hozták — már nem élt. Még szomszédja se vette észre, hogy végleg elaludt. Családját a megszál-

lók Kremsmünsterből több mint 500 magyarral együtt a háború végével erőszakkal hazaszállították, azóta egyedül élt. Fiai Magyarországról vízumbeszerzés miatt késve érkeztek, így temetése november 15-én történt a St. Gephard plébánia templomban tartott gyászmise után a helybeli temetőbe bajtársai barátai ragaszkodó részvéte mellett. Bajtársai koszorúját koporsójára vitéz Vasváry József altbgy. úr Testületünk öszinte barátja helyezte el: „Egy odaadó bajtársat, egy önzetlen, mindig segítőkész barátot veszítettünk vele.” Gyászolják fiai Ulászló és Buda családjaikkal, valamint testvérei Andor és Zoltán ugyancsak családjaikkal, barátai és bajtársai. A Jóisten adjon neki örök nyugalommal! /v.V.J./

nemes Tánczos Ferenc volt m. kir. csendőrszázados, a tatai volt csendőrszárny parancsnoka 1978-ban szívrohamban meghalt. Résztvett az erdélyi bevonulásban, 1942–43-ban a csendőrtiszti tanfolyamok pság-ánál szolgált, mint segédtszt, utána Tatán volt sznypk. Az összeomlás után mint telefongyári munkás dolgozott Budapesten. Gyászolják leánya, családja és bajtársai. /DrA.L. 1980.II.18./

Popovich Mihály volt m. kir. csendőr, kanadai gazda, vendéglő tulajdonos Edmontonban /Alberta, Kanada/ a Misericordia kórházban agyvérzésben 1980.XI.29-én 75 éves korában meghalt. 1905.IX.5-én született Hodász községben /Szatmár vm./, 1925-ben jelentkezett a csendőrséghez, hol 6 évig szolgált végül mint oktatósegéd Egerben és Szekszárdon. 1930-ban kivándorolt Kanadába. Albertában különböző helyeken dolgozott, majd Edmontonban farmot vett. Később vendéglőt vett, de azt balesete miatt ott kellett hagynia, mikor is Invermere-be /B.C./ költöztek. Innen izületi betegséggel, s cukorbetegséggel felesége az edmontoni kórházba szállította, hol agyvérzésben halt meg. Csendőri szolgálatát mindig szeretettel emlegette, mondván: Hej, ha még egyszer fiatal lehetnék és pályát kellene választani, megint csak csendőrnek jelentkeznék... Temetése XII.2-án volt a r.k. egyház szertartása szerint a St. Michel temetőben. Ft. Hámor József plébános búcsúztatta. Gyászolják özvegye, ki ura csendőr emlékeit szeretettel őrzi, családja, valamint testvérei az Óhazában, barátai és bajtársai. /Özv. P.M-né, 1981.III.7-én./

Csabai György szkv. m. kir. csendőrtörzsőrmester, a budapesti volt I. csendőrkerület állományában Laudenbach-ban /Ny.Németország/ 1974-ben 63 éves korában meghalt. /B.J.1979.XII. 17./

Benedek István volt m. kir. lovascsendőr hosszú rákbetegségben Szeghalmon /Békés vm./ 1980. májusában 62 éves korában meghalt. A debreceni volt VI. csendőrkerületnél, a gyomai őrsön szolgált. 1945-ben századával Németországba került, honnan hazament Szeghalomra és ott építkezéseknél mint segédmunkás dolgozott. Gyászolják felesége Benedek Istvánné, Margit, sok jó barátja és bajtársai. /G.M.1980.XI.18./

Mandoky József szkv. m. kir. csendőrmester, a debreceni volt VI. kerület állományában rövid betegeskedés után a Lynwood-i kórházban /Cal. USA/ 1980.XI.12-én szívrohamban 69 éves korában meghalt. Makón/Csanád vm./ született 1911.III.26-án. Csendőrségi szolgálata utolsó éveiben a nyomozó alosztálynál teljesített szolgálatot. Törzsőrmesteri előléptetése az összeomlás miatt már nem jutott el kezeihez. Temetése XI.15-én ment

végbe a Los Angeles-i Calvaria temetőben. Gyászolják Özvegye, gyermekei József, Imre és Zsuzsika, valamint az Óhazában kiterjedt nagyszámú rokonsága és csendőr bajtársai. /V.L.1980.XII.29./

Kiss Kálmán volt m. kir. csendőr lovas törzsőrmester, a volt m. kir. nagyváradai csendőr tanzászlóalj, gazdasági hivatal állományában, Szeghalmon /Békés vm./ 69 éves korában meghalt. Korábban a szeghalmi lovas őrsön teljesített szolgálatot. Gyászolják özvegye, leányai Katalin és Ilonka, valamint bajtársai. Szeghalmon temették el. /G.M. 1981.II.27./

Tóth János szkv. m. kir. csendőrmester a kassai volt VIII. csendőrkerület állományában három hónapi súlyos szenvedés után Detroit-ban /Michigan, U.S.A./ 1980.IX.26-án 67 éves korában meghalt. 1938-ban szerelt föl a debreceni volt VI. kerületnél és később a központi közlekedési pság állományában, az ungvári szárnyánál szolgált. Temetése IX. 29-án ment végbe Detroit-ban, hol a Woodmary temetőben helyezték örök nyugalomra általános részvét mellett. Gyászolják családja, helybeli és környéki bajtársai, jóbarátai. /R.A.1980.X.7./

Megyeri József
1910—1980

Tóth János
1913—1980

Megyeri József szkv. m.kir. csendőr a budapesti volt központi közlekedési pság állományában, nyugdíjas, Micheldorf-ban /Felső-Ausztria, Ausztria/ 1980.XII.2-án 70 éves korában váratlanul meghalt. Az utolsó években a B.M-ben teljesített gk. vezetői szolgálatot. Utolsó éveiben Micheldorfban élt, mint nyugdíjas, melynek temetőjében helyezték örök nyugalomra bajtársa Bartha Péter csendőr értesítése szerint. /B.P. 1980.XII.9./

Gulyás Bertalan szkv. m. kir. csendőr, a galántai m. kir. III. csendőrszászlóalj állományában, a Melbourne-i MKCsBK csoport tagja, nő, a Melbourne-i /Victoria, Ausztrália/ kórházban rákbetegségben 1980.VI.21-én 67 éves korában elhunyt. Ragályon /Gömör-Kishont vm./ született 1913.V. 2-án. Csendőrségi szolgálatát a miskolci volt VII. csendőrkerületnél kezdte, 1945-ben hagyta el Magyarországot, mint a zlj. 1. századának irnoka, s

látta el szolgálatát felelősségteljes pontossággal. A háború befejezése után az angol zónában az 56. DPACS Bournemounth-i (Osterode, Hannover Ny.-Németország) táborában a magyar tábori rendőrség tagja volt kivándorlásáig.

1949-ben érkezett Melbourne-be/Victoria, Ausztrália/, hol végül is letelepedett, megnősült, családot alapított s annak szép megélhetését biztosította. 8 hónapos betegsége se tudta letörni, s az azzal járó szenvedéseket bátran viselte mindaddig, míg az átkos kór végül is felőrölte testét és erejét. Temetése VI.25-én ment végbe a St. Oliver Plunckett r.k. templomból. A gyászszertartást Ft. Varga Ferenc S.J. végezte. A MKCsBK csoport nevében bajtársa Dr. Szentandrassy Elek szds. búcsúztatta, míg az összes bajtársak részvétét Bánkuti József őrm. csoportvezető fejezte ki és helyezte el koszorújukat a ravatalon. Koporsóját utolsó útjára bajtársai vitték és helyezték örök nyugalomra a Fawkner-i temetőben. Gyászolják felesége, leánya, veje, két éves fiú unokája, sógorai családjukkal, bajtársai, jóbarátai és ismerősei valamint rokonai Magyarországon és Csehszlovákiában. /B.J.1980. VIII.21./

Tóth Lajos
1910—1980

Gulyás Bertalan
1913—1980

Tóth Lajos szkv. m. kir. vizsgázott csendőrtörzsőrmester, a MKCsBK Melbourne-i/Victoria, Ausztrália/ csoportjának tagja a Heiderberg-i kórházban cukorbetegségből kifolyólag 1980. VI.27-én 70 éves korában elhunyt. 7 éve, hogy mindkét lábát levágták, s élte napjait élvezte családja szeretetét és gondviselését. Temetése 1980. VII. 1-én volt a Fitzroy-i református templomból. A szertartást Nt. Antal Ferenc ref. lekipásztor végezte a 60főt kitevő gyülekezet jelenlétében. A gyászoló bajtársak és barátok a Templestowe-i temetőbe kísérték ki utolsó útjára, hol a csendőr bajtársak részéről Petheő Zoltán cső. g. hdgy. bajtársa búcsúztatta. A Victoria-i csendőr csoport egy koszorú elhelyezésével képviselte a távollévő bajtársakat, majd Bánkuti József őrm. csoportvezető az összes bajtársak nevében fejezte ki részvétét a veszteségért a gyászolóinak: „Kérjük a Mindenhatót, hogy összetört testednek adjon örök nyugalommal és az örök világosság fényeskedjék Neked...” Gyászolják Ausztráliában felesége, leánya férjével, fia feleségével és 2 éves unokájukkal, továbbá

Magyarországon huga és családja, Németországban öccse, végül a világon szétszórva élő bajtársai és barátai. /B.J. 1980.VIII.21./

Veres Zsigmond szkv. m. kir. csendőrfőtörzsőrmester, a miskolci volt VII. csendőrkerület állományában, az MKCsBK hűségese, támogató tagja Lackawanna-ban /N.Y.,U.S.A./ hosszú betegség után 79 éves korában 1980.XII. 6-án meghalt.Tiszafüreden /Heves vm./ született, a testületnél hosszabb ideig a diósgyőri őrsön teljesített szolgálatot majd az öpk-i iskola elvégzése után a Tiszapalkonya-i /Borsod vm./ őrs parancsnoka lett. Innen Miskolcra helyezték a nyomozó alosztályhoz, hol az értelmiségi alcsoport vezetője volt az összeomlásig. Kiváló bajtárs volt. Temetése 1980. XII. 9-én volt Lackawanna-n a református egyház szertartása szerint. A szertartást Nt. Wesselényi Miklós ref. lekipásztor végezte. A temetésen a helybeli, valamint a Buffalo-i bajtársak vettek részt, valamint nagyszámú közönség. A kanadai bajtársakat Máté János v. törm. bajtárs és felesége képviselték. Gyászolják leánya Remy Róbertné, Klára, Magyarországon nős Zoltán fia és férjzett Márta leánya, valamint 4 unokája, kiterjedt rokonsága és baráti köre. Ugyancsak gyászolják az USA-ban, Kanadában, Európában és Ausztráliában élő bajtársai. /M.J. 1980.XII.12./

Dr. Heltay Dezső
— 1980

Dr. Heltay Dezső szkv. m. kir. hadbíróőrnagy, a székesfehérvári volt II. csendőrkerület parancsnokának ügyésze, az MKCsBK Sydney-i csoportjának tagja 1980.IX.29-én /New South Wales, Ausztrália/ elhunyt.

1937 óta viselt beosztásából 1939-ben Kárpátalja visszacsatolásakor a 4. kikülönített önálló dandárhoz vezényelték, majd Erdélybe került. 1942-ben elvonult a II. az orosz frontra. Az országot 1945-ben hagyta el alakulatával, s Bajorországban élt, honnan 1949-ben vándorolt ki családjával együtt Ausztráliába. Temetése Sydney-ben volt. A Csendőrzászlóval letakart koporsóját bajtársainak sorfala kísérte utolsó útjára. Gyászolják családja, rokonai, bajtársai, barátai Sydneyben és másutt. /Dr.v.J.I.; Dr.T.Gy. 1980.XII.1./

Özvegy ómoraviczai Dr. vitéz **Imrédy Béláné** született Nelky Irén hosszas betegség után a betegek szentségével megerősítve Buenos Aires-ben /Argentína, Délamerika/ 1980. VIII. 1-én 88. életévében meghalt.

Mártírhalált halt férjének, Magyarország 1938—39-ben volt miniszterelnökének hűséges élettársa, munkatársa volt. A Felvidék egy részének visszacsatolásától több éven át vezette a „Magyar a Magyarért” szociális segélyakciót. 34 éves özvegységét a nagy magyar asszonyok méltóságával viselte. Az összeomlás után előbb Ausztriában, majd Argentínában telepedett le, hol nyelvtudásával és pedagógiai készségével számos argentin és magyar tanítványt oktatott angol, német, francia és magyar nyelvre és így 25 éven keresztül nyugodt megélhetést tudott magának szorgalmas munkával biztosítani.

Augusztus 2-án temették nagy részvét mellett. Búcsúztatta Ft. Tyukodi Lucián O.F.M., a Platanos-i plébános, a német temető kápolnájában. Hamvait a Mindszentynum-ban helyezték örök nyugalomra. Gyászolják gyermekei: Dr. Imrédy Tamás, Andrea és János, rokonsága, valamint barátai és tisztelői Magyarország határain belül és kívül./K.M.1980.IX.6/

Özvegy **Lánczky Antalné**, Ilona, Gyulai Ödön alez. anyósa hosszas betegség után 1980.X.17-én Windsor-ban /Ontario, Kanada/ a Chronic kórházban 94 éves korában csendesen elhunyt. Temetése X.20-án ment végbe a Szent Antal templomban tartott gyásmise után a St. Alphonsus temetőbe. A gyászszertartást Ft. Gáspár Márton plébános végezte. Gyászolják leánya, Ilona férjezett Gyulai Ödönné, veje Gyulai Ödön alez. Windsorban, továbbá menye, unokái és dédunokái Magyarországon./Gyj./

Özvegy **Komáromy Lászlóné** született Karsay Gizella, néhai Komáromy László szds. felesége Readingben /Berks., Anglia, U.K./ a Royal Berkshire kórházban 1980.X.5-én meghalt. Október 8-án a St. Anna r. kath. templomban tartott gyásmise után temették a Kidmore End temetőbe, s 1971.IV.30-án meghalt férje mellé helyezték örök nyugalóra. Gyászolják fia László, menyé Catherine és kicsi unokája Emily. /K.L. 1980.XII.12./

Főtisztelendő Márton Áron 1938—1980-ig Erdély püspöke, az erdélyi katolikusok és az egész magyarság egyik vezéralakja, keresztény hitünk, hagyományaink, ősi örökségünk tántoríthatatlan védelmezője, gyógyíthatatlan betegségben Gyulafehérvárott /Alsó—Fehér vm., Románia/ 84 éves korában 1980.IX.29-én meghalt.

1896-ban Csikszentdomonkoson született, iskoláit Csikszeredában végezte. Utána bevonult katonának és az I. Világháború mint m.kir. honvéd hadnagy szolgált. A teológiát Gyulafehérvárott végezte, fölszentelése

Ft. Márton Áron /Nemzetőr/
1896—1980

után Gyergyószentmiklósrá helyezték, mint káplánt. Képességeit előljárói fölismerték, s Majláth püspök 1934-ben kinevezi az erdélyi Katolikus Népszövetség igazgatójává. Bejárja Erdélyt, szentbeszédei, előadásai egyszerre ismertté teszik. A temesvári magyarság misszió megtartására hívja, melynek során a nők számára tartott egyik beszédében mondotta: „...Erdélyt nem a magyar hadsereg veszttette el, nem is a román hadsereg hódította meg. Meghódították a román anyák, akik szültek, szültek és szültek.” Elvesztették a magyar anyák, akik nem szültek. 1936-ban plébánosként a kolozsvári Szt. Mihály templomhoz kerül, az erdélyi egyházmegye legnagyobb plébániájára. 1938.XII.24-én a pápa kinevezte Erdély püspökévé. A pápai bulla így szól: „...” Reád bízom az erdélyi egyház kormányzását mindazon jogokkal és kiváltságokkal, terhekkal és köteleességekkel, amelyek a pásztori hivatallal járnak...” A pápa ezen szavai csak a II. Világháború után kapták meg igazi értelmüket. Erdély egy részének visszatérésekor székhelyén, Gyulafehérvárott maradt. 1946.I.28-án memorandum fordult Petru Gróza román miniszterelnökhöz, melyben a magyarság vezetőinek letartóztatása, elhurcolása, a lakosságot ért szüntelen kegyetlenkedések ellen emelte föl szavát és kérte az egyház jogainak az alkotmányban lefektetett elismerését.

1949 pünkösöd után, a csiksomlyói búcsúról érkezett haza, mikor berendelték Bukarestbe. Június 21-én indult el taxival, de csak Tövisig jutott, mert itt letartóztatták és elhurcolták. Hat évig volt börtönben, 12 évig házi őrizetben, 1968-ban bérmálhatott ismét. A folyamatos megpróbáltatások miatt egészsége erősen megrendült, de ellátta a betöltetlen szatmári, nagyváradi és temesvári egyházmegyék vezetését is. 1980 tavaszán II. János Pál pápa hozzájárulásával nyugalomba vonult, mikor is a Szent-

tya táviratilag fejezte ki nagyrabecsülését munkásságáért. Ekkor már súlyos beteg volt.

Márton Áron püspöki címerében halmok fölé fenyő emelkedik és a pajzsot metsző pólyán „Pax” a békét jelenti. A fenyő két oldalán Csik vm. címeréből a székelység jelvénye a nap és hold. Értelme: Csik vm. fia vállalja a mindig zöld fenyő hivatását, kopár körülmények között is ragaszkodni az életet adó értékekhez, irányt mutatni, gerinces egyenességet és égbelendülő bátorságot tanúsítani, mint a Békási szoros patakjától látható kopár kősziklán magányosan álló fenyő...

Évei elteltek az egyház, hívei, testvérei, fajtája soha meg nem alkuvó szolgálatában... Bevonult nagyjaink közé, áldott legyen az Ő emléke. Halála mérföldkő a romániai katolikusság és az erdélyi magyarság életében. Nyugodjék békében. Nekünk, akik itt maradtunk, fajtájának, véreinek, akik nevét imáikba foglalják egy kis fáklya mégis maradt. Ezt Márton Áron átadta utódjának Jakab Antalnak...

/K.M.1980.X.25./

Székely Molnár Imre költő, író és regényíró, a Szuverén Szt. László Társaság és Rend tagja gyomorrákból kifolyó hosszús betegeskedés után Torontóban (Ont., Kanada) 1980.VIII.30-án 78 éves korában meghalt.

1902-ben Zabolán /Háromszék vm./ született. Írásai először a Brassói Lapokban, majd Kolozsvárott, Debrecenben, Szegeden, Budapesten, végül Torontóban jelentek meg, hol 50 éves írói jubileumát ünnepelték. 1939-ben kiadta a Rongyos Gárda harcait, s több mint 20 könyve jelent meg Magyarországon és külföldön. Igaz csendőr-barát volt. Gyászolják özvegye, barátai és bajtársai. /M.E.1980.IX.20.,v.K.K.1980.IX.19./

Szent-Iványi Domokos volt m. kir. követ és meghatalmazott miniszter Heidelberg-ben /Ny.Németország/ 1980.VII.19-én 83 éves korában meghalt. A két világháború közötti idő egyik kiemelkedő diplomatája volt, s gr. Teleki Pál közvetlen környezetéhez tartozott. 1939-ben különleges megbízással Washingtonban járt. Az AVO 1946-ban összeesküvés vádjával letartóztatta és a Magyar Közösségi összeesküvés részeseként súlyos börtönbüntetést kapott. 1956-ban szabadult, de utána ismét bezárták és csak 1972-ben tudott szabad földre kijutni. Németországban megírta hatalmas munkáját „Közép-Európa diplomáciájának történetét 1919 és 1947 között” ez azonban 25 évig nem publikálható. Hazáját híven szolgáló jó magyart vesztettünk benne./S.Gy.Kat.M.Vas. 1980.IX.21./

Dr. Felsőöry Attila Duarte-i /Cal.,USA./ orvos, idegsebész 47 éves korában váratlanul elhunyt. Dr. Felsőöry, — honvéd alezredes fia — 1976-ban tiltakozott a McGraw Hill nyomdavállalat kiadásában megjelenő „Flags through the ages and across the world” c. könyvben Magyarország történelmének, zászlójának megkülönböztető rövidséggel és valótlanossággal közölt ismertetése ellen. A család mély gyászában bajtársi együttérzésünk kifejezésével osztozunk./Szk. 1980. Nov-Dec./

Elhunyt Bajtársainknak, Hozzátartozóinknak, Barátainknak adjon a Mindenható békességes pihenést, lelküknek üdvösséget. A Gyászoló Családnak ezuton fejezzük ki őszinte együttérzésünket és bajtársi részvétünket.

Magyaryné B.H. Csilla

Fekete István sírjánál...

Sírhintjánál köszöntem meg
a sok órát, bűvös percet,
ködös őszi út varázsát,
álmos alkonyuk parázsát...
Elballagott a vén idő
s hazája most a temető,
de ott a Tüskevár felett
lelke a nádasban lebeg.

Ha fecskét látok: „Ni, a Csi!”
— már csak így tudom mondani,
a róka: Vuk, s gólya: Kele
S huszonegy nap bűvölete
minden tojásban benne él,
s ha halk léptekkel jó a tél,
fehérlik a téli berek
— és tiz szál gyergya megremeg.

Havas erdön bagoly huhog:
Hu repdes és társai ott,
ijedten fut Cin, az egér,
tavaszt vár, éltet remél.
Friss tavaszban tarka a rét,
Virágtól illatos a lég,
nyáron meg a folyó locsog:
fürgé Lutra vadászik ott.

És ősszel, ha a köd leszáll
és a vadász is lesben áll,
őszi vásárra jár a nép,
harangszó csitítja szívet.
Badányban, ha hajnal dereng
ifju szívek szerelme zeng
s elémvillan egy rég halott
aga, ki testamentumot

hagyott végső szavaival,
mert az utolsó diadal
a magyar vitéznek kedvezett.
Ott a sírjánál mindezek
átfutottak a lelkeken
s keserűn könnyes lett szemem.
De törültem a könnyeket,
mert ki így irt, az nem lehet
halott, bár a sírban pihen,

mert él ma is könyveiben,
S úgy képzelem a mennyben ő
— hol örök a vadászmező —
Isten kedves vadásza lett.
S követi őt, amerre megy
— járása ott is csupa tánc! —
hüségés kis társa, Bogánacs...

/Magyar Élet, 1980.IX.20./

Értesítések

A toronto-i Találkozó Hírei

A Toronto-i Központi Jubileumi rendező Bizottság elnökétől nyert értesítés szerint eddig 125 Toronton kívüli volt csendőr jelentkezett, valamint hozzátartozók és csendőrbarátok. A vidékről, valamint külföldről érkezők elszállásolása a torontói Carlton Hotel-ben (30 Carlton Street, Toronto, Ont.) történik, mely a belvárosban van és megüti a kívánt mértéket. Egy ágyas szoba ára 30.00, kétágyasé 34.00 kanadai dollár mindkét esetben még 7.00 dollár adó.

A környéken mérsékelt áru vendéglők vannak bőven.

A repülőtérrel — úgy értesültünk — autóbussz jár a belvárosba, 2.00 dollár a viteldíj, s a végállomástól a Carlton Hotel csak pár dollár.

A program szerint 1981. május 16-án, szombaton d.e. 10-D.U. 3-ig muzeumszemle. Este 6 órakor a Kanadai Magyar Kulturközpont/ 840-St. Clair Avenue, West /Árpád termében gyülekezés, majd 7 órakor társas díszvacsora.

Másnap, vasárnap délben az 1956-os magyar Hősi Emlék megkoszorú-zása a helybeli Budapest parkban.

A jelentkezők április elején részletes programot kapnak.

/v.K.K. 1981.III.19./

Szeretettel meghívjuk Ont
és kedves családját

Jubileumi Emlékvacsoránkra

mellyel az emigrációban még életben lévő
csendőrök Testületük megalapításának
100-ik évfordulóját ühajtják megünnepelni.

Az

Emlékvacsorát

1981. május hó 16-án, szombaton este
pontosan 7 órai kezdettel
a Magyar Ház „Árpád” termében tartjuk meg.

Ünnepi szónok: Dr. Zsigmond András.

Belépődíj személyenként: \$15.00

Megjelenés:

nőknek kiséstélyi,
férfiaknak sötét ruha.

Mikor most az évfordulót ünnepeljük,
egyben biznyságot teszünk a ma is élő
csendőrszellem mellett s ugyanakkor
tisztelgünk az elmúlt 100 esztendő alatt
Hazánk szolgálatában hősi és mártírhalt,
valamint elhunyt bajtársaink emléke előtt.

Erre az ünnepélyes alkalomra
Ont és kedves családját ismételten
szeretettel hívja és várja

a Jubileumi Rendező Bizottság

Csendőr Jubileumi

Emlékvacsora

1881-1981

HIVEN, BECSULETTEL, VITÉZÜL

A 100 ÉVES MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐRSÉG JUBILEUMI ÜNNEFÉLYÉNEK

F Ő V É D N Ő K E I :

Bartha Gyula és felesége
Bánkúti György és felesége
vitész Csepregi István és felesége
Csordás János és felesége
Deák Pál és felesége
Garay Ferenc és felesége
vitész Hangodi János és felesége
Jakab Iván és felesége
Id. Karacs László és felesége
MKCsBK csoport Sydney, Ausztrália
MHBK főcsoport Sydney, Ausztrália

MHBK csoport Toronto, Ont.,
Magyaródy János és felesége
vitész Máté Károly és felesége
Menyhárt István
Dr. Nagy Zoltán
Podonyi István és felesége
Sasváry József
Dr. Szalontai Sándor
vitész Szathmáry Károly CM
Szt. Erzsébet Egyházközség, Toronto, Ont.,
Varga Géza.

V É D N Ő K E I :

Dr. André László
Dr. Andróczi Ferenc
vitész Ághy-Asbóth Zoltán
vitész Bakonyi-Molnár Béla
Balogh András
Bencze Ferenc és felesége
Benczik György és felesége
Benczik Zoltán és felesége
Dr. vitész Benkő Gyula és felesége
Benkő Ildikó
Berzeviczy Xénia
Birinyi György és felesége
Bogárd András
Bogsányi József
Bolla Imre és felesége
Bónis János
Borhy Ádám és felesége
Bukovecz János
Dakó Gábor
vitész X. Y.
vitész Darabont Ferenc és felesége
Derényi Jenő és felesége
Dirbász János és felesége
vitész Domonkos János és felesége
Első Magyar Reformatus Egyház
Erdélyi Gábor
Dr. Esső Ágnes
Ev. Ref. Magyar Egyesült Egyház
Fekete László
Fodor Sándor
vitész Porró György
Dr. Frater Gyula
Gál Ferenc
Gaál Mihály
Gerendás Ottó
Gonda Zsigmond
Göcsei Mihály
vitész Hamvas J. József és felesége
Hegedüs Lajos
Hidy József és felesége
vitész Hollósi Lajos
Dr. vitész Jani István
Dr. Szentandrassy Elek és felesége
Jámbor Lajos
Jámbrits Márton és felesége
Jerzsa Géza és felesége
Kalocsa Gyula
Özv. Dr. Kerekes Lászlóné
vitész Keresztes Lajos
Kiss András és felesége
Kiss Ferenc
Dr. Kiss Gyula
Kiss János és felesége
Kiss Károly és felesége
nemes Koroknay Sándor

Kovács István és felesége
Körmeny János
Lajkó Mátyás
Lukovits János
"Magyar Élet", Toronto, Ont.,
Magyar László és felesége
Markovits Ferenc és felesége
Mátyás László
Nagy József
vitész Nagy Kálmán
Nagy Sámuel és felesége
Nyerges Bogdár Lajos
Nyíri Gábor és felesége
Oláh Pál
Dr. vitész Ormay József és felesége
Papik György és felesége
Dr. Papp Győző
Pálincás Pál és felesége
Pásztor Béla és felesége
Pásztor József
Pekáry István
Peterdy Katalin
Peterdy László
Peterdy Mihály és felesége
Ifj. Peterdy Mihály
Peterdy Tamás és felesége
Id. vitész nemes Pöthe Gáspár
Pozsonyi Anikó
Rákóczi János
Rákóczi Anna
Dr. Rektor Béla
Simon Imre
Simonka Ferenc és felesége
Simorjay Ferenc
Smagin Katalin
Soós Zoltán és felesége
Szabó János
Dr. Szabó Károly
Szakál Zoltán és felesége
Szegevári János
Szelei József
St. Catharines-i Magyar Kultur Egyesület
N. N.
vitész Szombathy Lajos
Takács Árpád
Özv. Tar Józsefné
vitész Thassy-Plávanszky Ferenc
Tóth Ferenc és felesége
Tóth István
Tóth János
Utczás Mihály és felesége
Varga Sándor
vitész Vattay Ferenc
Zsolt Endre és felesége

Megjegyzés.

A 100 éves Jubileumi meghívóban közzétett fővédnökök és védnökök névsorába-
az ezzel megbízott bajtársunk tulterheltsége következtében-számos hiba került
a meghívóba, melyeket ezúton helyesbíték. vitész Kövendy Károly CM
Etobicoke, 1981 április 15-én a Jubileumi Bizottság elnöke.

Idősb Karacs László, főtörm., asztalosmester, torontói vállalkozó 1980. X.31-én elkészítette a „CSENDŐR” Jubileumi Emlékszobrunk tölgyfa talpatát a megadott méretek szerint. A mellszobor, - mely a Bajtársi Levél ajándéka a Múzeum részére - a május 15-17-iki Találkozón kerül leleplezésre. A Bajtársi Levél Szerkesztősége ezuton is köszönetet mond Karacs főtörm. bajtársunknak a kiváló szakmunkáért és annak költségeit is magában foglaló áldozatkészségéért.

Az MKCsBK Bajtársi Levél által a MKCsBK Múzeumnak adományozott CSENDŐR TABLÓ megérkezett Torontoba. Az ötven fényképet tartalmazó a m. kir. Csendőrség százéves történetét bemutató munka Calgaryban 1980.IX.20-án a Kanadai Magyar Kultúregyesület első magyar művészeti és népművészeti kiállításán, valamint az 1981-es Csendőrnapon volt kiállítva. A Tabló Szelei József cső., a B.L. pénztárosának munkája. A Tabló ünnepélyes átadása a Találkozó alkalmával fog megtörténni.

A Múzeum hírei

A Magyar Vitézi Rend egy vitézi jelvényt, v. Kövendy Károly C.M., múzeumőr pedig több a két világháború közötti magyar hadi kitüntetést adományozott az Ottawaban /Ont.Kanada/ lévő Kanadai Hadi Múzeumnak. A szép gyűjtemény átvételét L.F.Murray főmúzeumőr 1979.X.25-én kelt levelében nyugtázza azzal, hogy a 14 különleges magyar katonai kitüntetést, s az azokat mutató színes táblázatot ki fogják állítani. (1980. III.17.)

A torontói Magyar Kulturközponttal /840 St. Clair Ave., West/ a múzeumok áthelyezésére vonatkozó tárgyalások lelassultak. Az épületen még mindig 120.000. — dollár zálogkölcsön /mortgage/ van. Maga az épületnek fönntartása évenként kb. 1.400.00 dollárba kerül. Így maga az áthelyezés 1-2 évet, esetleg többet, késik./1980III.17./

Legutóbb az alábbi emléktárgyak érkeztek a Múzeumba, melyeket a Leltárba való bevezetés után ezuton is nyugtáz a múzeumőr:

Varga Géza h. szds. torontói lakos, tb. cső-től egy keletázsiai háborús könyvet, s egy térképet a bizánci birodalomról 1180-ból.

Máté Károly őrm-től az Ontario Tartományi Rendőrség őrnagyi sapkáját.

A KANADAI KIRÁLYI CSENDŐRSÉG /RCMP/ Ottawa-i pság-ától egy teljes RCMP őrmesteri /sergeant/ díszegyenruha kizárólag kiállítás céljára a laktanyában. A Múzeumból el nem vihető és nem használható. Ezt a Testületünk szép elismerését jelentő adományt még az azóta már nyugállományba vonult magyar származású Hagymási Antal RCMP törm. szorgalmazta. A laktanyában elhelyezett biztonsági berendezés, valamint a múzeumőr személye szintén tekintetbe jött az odaitélésnél. Az RCMP részére a Múzeum gyűjteményeiről RCMP Sgt. Roy E. Steckel készített felvételeket./v.K.K.1980.XI.13./

RCMP „ügyeletes” az MKCsBK eszmei laktanyában.

Komáromy Károly cső. fhdgy. /Kingston, Tasmánia, Ausztrália/ 16drb nagyított értékes fényképgyűjteményt,

Dr. Raschka László orvos, /Toronto, Ont. Kanada/, néhai Rózsa Béla ezds. nevelt fia, az újvidéki hv. zlj-jal kapcsolatos értékes fényképeket

Tompa Miklós szds. /Wolverhampton, Anglia/ Orbán Balázs: Székelyföld képekben c. közel száz éves képeket tartalmazó gyűjtemény, s levélnyitó,

néhai Madarász Ernő G.szds. (Cleveland, Ohio, USA) hagyatékából: G. tiszti tanfolyam tablója 1936-37-ből, kakastollas tábori sapka, tiszti derékszíj, s fényképek.

Noel Péter okleveles mérnök /Edmonton, Alberta, Kanada/ „Az entrópia frekvencia függősége” c. tanulmányának egy példánya.

Dr. vitéz Juba Ferenc orvos, magyar kereskedelmi tengerésztiszt, „Magyar tengeri hajók a II.Világháborúban” c. vastag, képanyaggal gazdagon ellátott munka, s a „Cs. és Kir. Haditengerészet” c. könyv magyar kiadása.

vitéz Bakonyi—Molnár Béla /Toronto, Ont., Kanada/ főtörm. 10 drb. Magyarország térképét a XVI. és XVII. századból, a Cartographia Hungarica kiadása.

Bólyás József ejtőernyős tizedes zlj-ának hadinaplója Vereckétől, Voľóctól Budapest előterében vívott harcaikkal.

Dr Horváth Sándor szds., egyetemi könyvtárostól négy rendkívüli értékű könyv angol nyelven,

Wilson Albert, Q.C. kanadai barátunktól a kanadai királyi tüzérségről szóló könyvet,

Lieszkovszky Vladimir, tűzoltóparancsnok, cső. baráttól egy fehér, eléggé viseletes piros és zöld csikkal ellátott honvéd gyapjutakarót.

Az MKCsBK BAJTÁRSI LEVÉLTŐL /Calgary, Alberta, Kanada/ a M. Kir. Csendőrség és a MKCsBK történetét 50 arcképben mutató 32.,x40" nagyságú plexit üveggel védett berámázott CSENDŐR TABLÓ. Szelei József cső., a B.L. pénztárosa tervezte és készítette.

A Múzeum kérése:

Szükségünk volna egy Szent László hadosztály jelvényre. Kérjük felkutatni, vagy esetleg tulajdonosától felajánlatni. A postaköltséget megtérítjük. Múzeumőr.

A Múzeum Emlékkönyvében az elmúlt esztendőben eszközölt bejegyzések között az alábbiakat olvashatjuk:

Vörösváry István a Kanadai Magyarság felelős szerkesztője és kiadója: „Emigrációs életem legnagyobb meglepetése! Ezt nem lehet csak egyszer látni. Ide többször el kell jönni, hogy a magyar történelem kézzelfogható emlékeit láthassuk.”

Dr. Horváth Sándor szds. /Buffalo, N.Y., USA/: „Kegyelet, mély szeretet kiváló szervezés jellemzik Karsai munkáját. Áldja meg őt az Isten.”

Nóta István h. Szt. László ho., okl. mérnök/Montreal Q.Ue./: Gyönyörű és külön élmény volt látogatni muzeális tárlatodat, melyet fáradhatatlan munkáddal összehoztál. Öszinte szívvel gratulálok.”

Bánhidi László /Zürich, Svájc/: „Felejthetetlen élményben volt részünk. A gyűjteménynek Svájcban hallott jó híre beigazolódott.”

Sirchich László /Cleveland, Ohio, USA/ a Csehszlovákiai Magyarok Nemzeti Bizottmányának elnöke: „1938.október 11-re, Ipolyság felszabadítására, a csendőrök viharos ünneplésére könnyharmatos szemmel emlékezem. A Mindenható áldja a példás, hagyományörző munkát.”

Monostory László szds./Seattle, Wash., USA/: „Amerikai, vagy menekült éveinknek a legremekebb vívmánya a csendőr laktanya... könnyekkel szememben írom ezt. Köszönjük kedves vendégszeretetedet, köszönjük, hogy ezt az egyedülálló anyagot láthattuk.”

Zsák Sándor okl. mérnök (San Paulo, Brazília): „Az áhitat és csodálat töltött el bennünket. Köszönjük a vendégszeretetedet és kívánunk sok erőt a további munkához.”

Soós József prbcső. örv., a Baltimorei Értesítő szerkesztője: „Dicséretre méltó munka a régi bajtársak emlékezetére.”

Haraszti Endre M.A./Hamilton, Ont./ „Meghatott szívvel jártam végig ezt a kis Magyarországot, a magyar becsület múzeumát.”

Sándor Ákos pc. hdgy. /Ottawa, Ont., Kanada/: A múlt tradícióit fentartani és a jelenben élni szinte elképzelhetetlen dolog, de Te megcsináltad.”

Zaykai Sándor pc. hdgy., /Greenich, Conn., USA./: „Már régen vártam ennek a becsületes gyűjteménynek a megtekintésére. Hála Istennek ma alkalmam volt. Szerettem volna hetekig nézni.”

Olchváry István vk. ezds. /New Brunswick, N.J., USA/: „Sok szépet halottam már a csendőrmúzeumról, de hogy mily csodálatos, azt most láttam!”

Zubrits Árpád és felesége szül. Papp Zsuzsa cscst.: „Köszönjük, hogy az utókornak is része lehet egy ilyen gyűjteményt megtekinteni, amely különben elveszett volna.”

Kolmann László a Magyar Kultúrközpont háznagya /Toronto, Ont. Kanada/: „Kiváló gyűjtemény, történelmünk része.”

Dr. Kovács Ernő orvos /Toronto, Ont. Kanada/: „Karsai! Gratulálok.”

E l s z á m o l á s

a MKCsBK Múzeum /magában foglalja a testvér bajtársi egyesületek értékeit és felajánlásait is /gazdálkodásáról az 1980. évben

Bevételek:		Kiadások:	
Bajtársi adakozásból, átvonulási szállásért és egyéb juttatásból	752.45	a./ Múzeum	
		Ügyvitel és karbantartás, reprezentáció, üzemanyag, sürgős javítások, irodafelszerelés, írószeres, képkeretek, parkolás, stb.	1,486.84
		Postaköltség	158.40
vitéz Kövendy Károlytól	3,266.47	Telefon /távolsági/	137.99
		Fényképek, filmek, javítások	82.58
		Tűz, betörés, vandalizmus, term.csapás stb. ellen biztosítás	88.00
			<u>1,953.81</u>
		b./Öröklakás	
		Üzembentartás	1,528.22
		Házadó	536.89
			<u>2,065.11</u>
Összesen	<u>4,018.92</u>	Összesen:	<u>4,018.92</u>

Kelt : Etobicoke, Ont., Kanada 1981 február 7-én

vitéz Kövendy Károly CM, s.k. szds.
MKCsBK múzeumőr és
eszmei laktanyaparancsnok

Könyvismertetés

Az idő rostájában. A Katolikus Magyarok Vasárnapja 1981-es évkönyve. Szerkeszti Dunai Ákos. Kiadta a K.M.V. Youngstown, /Ohio, USA/, 1980-ban. Ára 6.%US dollár. Erdély, a Felvidék, Kárpátalja után a nyugatmagyarországi — az osztrákok által Burgenland-nak nevezett — elszakított országrészünk a fő témája az 1981-es évkönyvnek. Dr. Deák Ernő a „Tehetetlenség állapota” c. tanulmánya részletesen mutatja be a trianoni béke előtt ösödöktől fogva Moson, Sopron és Vas vm-ékhez tartozó 3.965négyzetkilométer terület földrajzi, demográfiai, gazdasági, közoktatásügyi, s kulturális helyzetét. Beszámol a kisebbségvédelemről is. A többi nemzetiségek mellett kisebbséggé vált magyarság un. nemzeti ülnökséget fog kapni, amit úgy is lehet értelmezni, hogy a burgenlandi magyarok, mint népcsoport, majdnem két emberöltő elteltével nyerték el az osztrák kormány részéről törvényes elismerésüket. Többnyire az Őrségben készült gondosan kiválasztott fényképek híven mutatják a vidék életét, kultúráját és igazi történelmét. Az évkönyv az emigrációs magyarság írói közül többek között Dr. Mihályi Gilbert, gr. Wass Albert Dr. Varga László, Flórián Tibor, Tűz Tamás, Fiala Ferenc és Nyisztor Zoltán kitűnő írásait hozza.

A Magyar Királyi Csendőrség Oknyomozó Története. Írta Dr. Rektor Béla egyetemi tanár. Kiadta a clevelandi Árpád Könyvkiadó 552 oldalon 1980-ban. A II. Világháború után „kollektív” alapon elmarasztalt és megszüntetett m. kir. csendőrségről, szerepéről és tagjairól sokat írtak már otthon is, a külföldön is. A kiváló szerző műve mégis úttörő jellegű és hézagpótló alkotás. A kötetben jóformán mindent megtalálunk, ami a csendőrséggel kapcsolatban érdekelhet bennünket. A szerzőt és művét az „Előszó”-ban a közelmúltban elhunyt vitéz Marssó Lőrinc csendőrezre-des Szakvélemény-e mutatja be. Az alapfogalmakat meghatározó szakszerű bevezetés után megtudjuk, hogy a csendőrség intézménye hogyan fejlődött a francia zsandárságból izig-vérig magyar közbiztonsági szervezetté. Öt hosszabb fejezet a csendőrség változatos történetén vezet végig az olvasót az I. Világháború idején, a két világháború között, majd a II. Világháborúban is párját ritkító közrendészeti testület szellemét és szerepét.

A „Csendőrség Emléktáblája” c. fejezet a testület felügyelőit és oszlopaikat mutatja be, idézi a csendőrséggel kapcsolatos elismerő véleményeket és emléket állít a közbiztonság vértanúinak. Az „Utószó” érdekes tanulságokat von le és a jövőre vonatkozóan figyelemre méltó gondolatokat vet föl. A további kutatások szempontjából értékes „Források” a törvényeket, rendeleteket, hivatalos közleményeket, könyveket, folyóiratokban, újságokban megjelent cikkeket, majd a kiadatlan naplókat, leírásokat, élményeket, leveleket, végül pedig az idegen nyelvű kútfőket sorolják fel, 17 oldalon keresztül. A „Névjegyzék”-ben azokról kapunk tájékoztatást, akik a szerző megállapítása szerint a m. kir. csendőrség, vagy az emigrációs csendőrök tevékenységét lényegesen befolyásolták.

A nagyszabású, rendkívül alapos, körültekintő és tárgyilagos, határozottan kimagasló értékű tudományos történelmi mű minden elismerést megérdemlő hosszas és igen részletes kutató munka eredménye, mely már 1977-ben arany Árpád érmet/első díjat/ nyert. Azóta is állandóan bővült.

Alaposságánál és lelkiismeretes szakszerűségénél is nagyobb értéke a szerző tárgyyszeretete, mely sohasem engedte meg sem a tények mellőzését, sem a tények helytelen vagy elfogult ismeretéből eredő hamis értékelések elhallgatását.

Külön föl kell hívnunk a figyelmet a mű kifogástalan, szabatos magyar nyelvezetére, s a Katolikus Magyarok Vasárnapjának youngstowni nyomdáját dicsérő izléses előállítására. Az Árpád Könyvkiadó Vállalatot külön köszönet illeti, hogy ezt az értékes munkát a csendőrség megalapításának 100. évfordulóját megelőző évben kiadta. Végül hálás lehet Dr. Rektor Béla Tucson-i egyetemi tanárnak nemcsak a csendőr-testület, hanem az egyetemes magyarság is, hogy kitűnő művét megírta, mert abból a jövő nemzedék — amint az ajánlás helyesen mondja — a Keleten és nyugaton oly sokat gyalázott csendőrség igazi történetét ismerheti meg.

/Somogyi Ferenc dr. /

A Festmény és a Fattyu. Írta Oláh György, megjelent Münchenben, 1979-ben, Ledermüller Oliver Könyvkiadó Vállalat kiadásában, mint annak pályadíjnyertes regénye, 285 oldalon, puha kötésben. Ára postai szállítással együtt 25.-DM. Ez a könyv egy három kötetre tervezett regényciklus első része, s korrajzokat ad a századeleji Magyarországról és Argentínáról. A szocialista realizmus elfogult könyörtelensége kényszerítette a szerzőt, régi társadalmunk hibáinak egykori ostorozóját, hogy nagyapái korszakával kibéküljön. Az összeomlás után ugyanis egy még nagyobb, sokszorta kegyetlenebb társadalmi tragédia következett be. Rákosi rémuralma a trianoni korszak egész magyar keresztény vezetőrétegét kifosztotta, tönkretette. A legkönyörtelenebb üldözéssel, deportálással, internálással, bebörtönzéssel és kirakatpörökkel a nyomor legmélyére taszította. Az 1919-es kommun tanulságai után ugyanis ők álltak ki legkeményebben legmeggyőződésebben egy teljes negyedszázadon át a marxizmus és leninizmus minden válfajával szemben. Ők lettek tehát a bünbakok/ a csendőrséggel együtt. /Szerk./ Mint levágott fejet szállították őket a moszkovita hódoltság urainak. A szerző a szereplők mögött megeleveníti a milleniumi „aranykor”-t, amikor még nem volt drógáz, nem töltötték meg az újságokat a szexualizmus nyilvános örjögései, a teljes nemi felszabadítás orcátlan tanai. Nem éltek vissza a társadalom jóízlésével az emberi elfajulás „jogainak” nyilvános dicsőítésével.

Ezért állít nagyapái nemzedékének regényében emléket még akkor is, ha a valóság talán nem is egészen azonos a regényben festett képpel. Ezért kezdi keresni bennük azt, ami ezer éven át mégis megtartott bennünket. Ezért kezdi látni érdekesebb, szebb, nemesebb, lovagi időket álmódó hajlamaikat is, melyek ebben a mai, amerikanizált, kegyetlenül

materialista világban oly korszerűtlenné tették őket. A könyve megírásában elsősorban az vezette a szerzőt, hogy az emigrációban felnőtt fiatal honfitársaink, kiket úgy elárasztanak most hazulról az osztályharcos szemlélettel, az érem másik oldalát is lássák./Új Európa 1980. Júl-Aug./

Bajtársi Híradó. Az MHBK Melbourne-i/Victoria, Ausztrália/ főcsoport-vezetője és központi vezetőhelyettese Hetyey Sándor bs. és ausztráliai segítőtársai búcsúznak az 1980. IX. 20-án megjelenő II/1. számban, mert az áthidalhatatlan földrajzi távolságok, valamint a drága postai szolgálat miatt az eredeti lemez és fényképanyag már Calgaryban kerül kiadásra, s szétküldésre. Ez a szám is fiataljainknak emlékünnepeken társadalmi összejöveleteken és Hősök napján elismerést aratott föllépéseit hozza és ad rövid beszámolókat írásban és képekben. A régi szerkesztőség sok sikert és szerencsét kíván a lap folytatásához.

Forbidden Fruits. Domokos Sándor fhdgy., író és szobrász bajtársunk rövid elbeszéléseinek angol nyelvű kiadása azok számára, akik mint gyermekek és unokák már angolul olvasnak könnyebben, de még meg van a magyar érdeklődésük. Az angol szavak mögött a kor, a környezet, a szereplők és főként a szellem magyar. A történetek mind a szerző élményei, aki megkísérli átültetni azokat angol nyelvre, hogy elmondhassa új hazája lakóinak, hogy mit élt át a magyar társadalom, mi volt az orosz hadifogság, s mi várta bajtársainkat, akiknek sikerült évek után hazaérkezni. A cím értelme magyarul „tiltott gyümölcsök”. Igen, a szabadság még mindig tiltott gyümölcs fél Európa országaiban. Sem az un. békeszerződések, sem a Helsinki és Belgrád-i tárgyalások nem váltották valóra ma sem az emberi szabadságjogok után vágyakozó európai milliók álmait. A szerző benyomásait magával hozta, hogy azokat visszatükröző gondolatai szabad földön születhessenek meg. A 116 oldalas, puhakötésű kiadás ára postaköltséggel együtt 4.50 US vagy 5.00 kanadai dollár.

Utítárs, elmékedési gondolatok. Írta és kiadta 1980-ban Waukesha-ban (Wisconsin, USA) Ft. Dr. Szepe László középalakú 222 oldalon, puha kötésben. Idegenben bolyongó magyar testvéreinek ajánlja a könyvet, akiknek fáj, hogy el kellett hagyniok a hazát, de okok, célok és szent eszmék miatt kezükbe vették a vándorbotot. Az írás vándorlásunk története, mindannyiunké lehet, minden névtelen hontalané azzal a céllal, hogy egymáshoz közelebb kerüljünk. Az egymást követő, az élet más és más útját járó vándorok története olvasni való a csendes estekre, hogy vigasztalást, biztatást, irányt és erőt meríthessünk a további vándorútra. A szerző — volt tábori lelkész — a „Helytálló férfiak” c. fejezetében emléket állít emigrációs életünkben „ az életbátorság példaképei”-nek, a csendöröknek, kiket elismerten a világ legjobbjai közé sorol, a kanadai Kir. Csendőrség, az RCMP mellé, mint a megbízhatóság, a helytállás hősei.

A néha elfáradt, elfásult emigráns csoportoknál az ő alakjuk amelkedik ki mindig, mint biztatás, példaadás. Szorgalmas munkájuk, becsületes, erkölcsös magaviseletük ereje a magyar csoportoknak, egyházi és kulturegyesületeknek. Ez nem véletlenség. Hiszen így tanították őket — írja a szerző — ők a nép oltalmazói, a béke és rend őrei. Beléjük dresszi-

rozták, hogy szálfaként, feszes vigyázzban álljanak, mikor mások már meggörnyednek.

/J.P. 1981.II.23./

Ft. Dr. Szepe László vitéz Nagy Lajos főtörm. bs-unknál,
Northfield/Ohio,USA/-ikertjében.
„A Donnál nem így néztünk ki... írja.”

Magyar Nóta Gyűjtemény, kiadta a Magyar Nyugdíjasok Clubja Calgaryban /Alberta, Canada/, mely 1976-ban alakult, s tagjainak száma ma elérte a 150 főt. A szebbnél szebb magyar nótákat éneklő a Club énekkara, kíséri Koronghy Gyula és zenekara. A dalokat összegyűjtötte, betanította és vezényli Keresztes Lajos főtörm. bs-unk. Céljuk, hogy a gramafonlemezen megőrizzék a szép magyar nótákat, s azokat megszerettessék gyermekeinkkel és unokáinkkal. A gyűjtemény emellett segítség mindazoknak, akik gyermekeiket anyanyelvünkre öhajttják megtanítani.

„ daloljuk együtt a csodaszép nótáinkat minél többször!” Ára 7.-, postaköltséggel 8.00 dollár. Megrendelhető: Mr. L. Keresztes, Sr., 1328-87 Avenue, S.W., Calgary, Alberta, Canada. T2V OW3./K.L. 1980.VIII.28./

A Vezetőség levelesládájából

Az MKCsBK Vezetője, a B.L. Szerkesztő Bizottsága és a Kiadóhivatal valamint a MKCsBK Múzeumör ezuton is köszönetet mond a címükre érkezett igen jóleső karácsonyi és újévi jókívánságokért, melyekkel bajtársaink azok hozzátartozói, barátaink és előfizetőink megtisztelték. Jókívánságaikat szeretettel viszonzozzuk és kívánunk kedves Mindnyájuknak erőt egészséget és Isten bőséges áldását az 1981-es esztendőre!

Részletek az 1980 évi Segélyakciónkra beérkezett levelekből:

1980.XI.5. "Kedveseim! Megkaptam a nagylelkű adományt. Fogadjátok érte hálás köszönetemet. A Jóisten legyen Veletek és karoljon föl Benneteket. Beteg nem vagyok, fájdalmaim nincsenek, de azért a 82 év súlyát érzem. Feleségem azonban egyensúly-zavarban szenved, sokat elesik és állandó felügyelet alatt kell tartanom."

1980.XI.3. "Édeseim! Szerető adományokat megkaptam. Hálás köszönetem érte, hogy az idén is eszetekbe jutottam. Bizony már nagyon kevesen vagyunk. Férfiaink már régen elmentek az örök hazába, ahol békeség honol. Én is egyedül élek, 76 éves vagyok, gyermektelen özvegy, kis nyugdíjjal, melyet magam kerestem meg testi munkával. Szegény férjem 10 évig beteg volt tüdőtályoggal. Volt régi nyugdíját nem kapta. Ha jobban volt, művirágokat csinált a szövetségnek. Szegény már 12 éve itthagytott a szomorú magányba."

1980.XI.20. "A váratlan ajándékért hálás köszönetet írok. A Jóisten adjon jó egészséget. Boldog Karácsonyt kívánok szeretettel."

1980.XI.10. "Nagyon köszönöm a jóságukat. A Jóisten áldását kérem, segítse meg Önöket."

1980.XI.5. "Szeretném megköszönni nagylelkűségét, melyet irántam tanúsított. Jó tudni, hogy van, aki még gondol a szegényebbre, mert bizony a feleségemmel együtt nyugdíjban vagyunk, én egyre gyengülök, hisz 75 éves vagyok. Támogatása legjobbkor jött, legalább tudjuk a téli hiányszágokat pótolni, mert nyugdíjam igen kevés. Kérem a Jóistent áldja meg erővel, egészséggel jóságáért, hogy két öreg sorsüldözöttre támogatással gondolt."

1980.XI.28. "Tisztelt kedves Család! A küldeményt megkaptam. Hálás köszönetem érte, hogy a messzi távolból is gondolnak az igen igen egyedülálló özvegyre. Isten áldja meg Mindnyájukat!"

1980.XII.1. "Hálás szertettel és imával köszönjük a karácsonyi ajándékot. Jelenleg egészségünk elég jónak mondható korunkhoz képest. Férjem 93 éves, én pedig 90. Helyzetünk változás előtt áll. Mi is jelentkeztünk egy szeretet-otthonba, 1981. március 1-vel. Ha megérjük, a pontos címet meg fogom írni."

1980.XII.1. "Hálatelt szívvel mondok köszönetet azért a jóságokért, amellyel az ajándék-pénz küldésével megörvendeztetek."

1980.XI.24. "A férjemnek küldött 30 dollárt köszönettel nyugtázom. Szeretettel gondolok az ajándékozóra. Megírtam, hogy a férjem szívinfarktusban meghalt. Én nyugdíjas tanítónő vagyok. Nagyon örülnék, ha valamit megtudhatnék arról a Családról, akik minden év Karácsony táján adományukkal segítenek és megörvendeztetnek."

1980.XI.29. "Küldeményüket megkaptuk. Amilyen jóérzés volt látni kedves soraikat, ugyanakkor az családunk minden tagjából egy soha be nem gyógyuló seb végtelen fájdalmát váltotta ki. Ugyanis rajongva szeretett Édesanyánk már meghalt. Küldeményüknek 1978-ban még nagyon örült. A megélhetés világviszonylatban nehéz, ezért az anyagi segítség itt is jól esett. Ezévi küldeményükkel sajnos nem rendelkezhetünk, mert az csak a címzettet illeti meg a pénzügyi rendelet szerint. Bánatos szív-

vel, sirva teszem borítékba az utalványt, hogy visszajuttassam. Kérem fogadják érte még egyszer valamennyiünk hálás köszönetét."

1980.XI.10. "Kedves Barátaim! Kedves soraitokat és az ajándékot köszönettel vettem. Nagy öröm, ha az öreg barátot a nagy Család tagjai néha-néha üdvözetükkel felkeresik, pláne most, amikor magas koromnál fogva az élet a mai itteni viszonyok között nehéz. Nyugdíj nincs, kereseti lehetőség kevés. Még 5 és fél év szükséges, hogy a századik életévet elérjem. Ha elérnem sikerül, büszkén, de szeretettel búcsúzom a nagy Család tagjaitól, mert minden munkámat és gondolataimat a nagy Család érdekében és hazánk felvirágzása ügyének szenteltem."

1980. XI.28. Nagyon kedves levelét a pénzesutalvánnyal együtt megkaptam, melynek nagyon megörültem. Sajnos betegségem miatt később tudtam menni a bankba. A dollárért 700 forintot kaptam, ami bizony nekem nagyon jól esett. Kimentem a temetőbe, s ott a sírnál elmondtam felejthetlendrága jó férjemnek, hogy váratlan öröm ért. Szeretném szívből megköszönni a segítségét és a megemlékezést, a jóságát irányomban. A Jóisten áldja meg!"

1980.XII.4. "Nagyon szépen köszönöm a karácsonyi ajándékot. A banktól is megkaptam az ellenértéket, 700 forintot. Én úgy vagyok, mint szoktam lenni, sajnos rokkantan. Annyi javulás van, nem kell a mankó már, egyik is elég. Még egyszer köszönöm az ajándékot."

1981.I.5. "A küldeményt megkaptuk, hálasan köszönjük."

Ausztrália

Dr. T.Gy. /Liverpool/New South Wales/ 1980.XII.1.... "Bejártuk, illetve berepültük csaknem a fél világot. Az USA-ban kilenc unokatestvérem s két jóbarátom, köztük Dr.R.B. évfolyamtársam vártak. Nagyon kellemes négy napot töltöttünk Nála, s bőven volt alkalmunk akkor megjelenni könyvében együttesen lapozgatni, s arról, valamint a hozzáfűződő munkálatokról sokat és sokáig beszélgetni. A könyvvel a bajtársak és a barátok is nagyon meg vannak elégedve. Jóleső érzéssel veszem tudomásul, hogy az nagy, alapos és odaadó szorgalmas munka, mely a könyv megírásával együttjárt nem volt hiábavaló. Úgy gondolom, hogy a szerző célját el fogja érni: Megismertetni keleten és nyugaton oly sokat gyalázott Testületünk igazi történetét! Kaptam tőle terjesztésre egy doboz könyvet, már majdnem mind eladtam."

v.Sz.L.J. Como /Western Australia/1980.XII.26... "A B.L. jubileumi számát őszinte megilletődéssel vettem a kezembe és olvastam át újra meg újra. A méltó ábrázolatú és kitűnő összeállítottságban megjelent Levelünk felett gondolatomban állandóan ott lebegett az elmúlás felhője. Még a hetvenegyedik életévemet taposva is azt mondom, hogy jó lenne a bajtársi Levéllel együtt még jó néhány esztendő örömben megélni.

A fedőlap új rajza szépen fejezi ki Testületünk Alfáját és Omegáját, a kezdet és a véget. A belső elrendezés, az egyes fejezetek csoportosítása minden eddiginél jobb és gondos átgondolása szépen mutatkozik. Főszerkesztő úr és Mindannyian, kik munkálkodtatok a remek Bajtársi Levél megte-

remtésén fogadjátok itt tisztelgésemet és legőszintébb hálás köszönetemet. A.B.L. belső tartalmának részletekbe menő megfigyelésénél első sorban azt a hiányt kellett megállapítanom, amit a Főszerkesztő arcképének hiánya észrevétele jelentett. Am azt még lehet pótolni, de úgy vélem, hogy meg kell tenni. Sajtóhibák vannak, de igyekeztem bogarászásokba nem keveredni. Az általam írt „Testamentum” szövegével teljesen egyetértek. Az itt lévő példányommal nem tettem összehasonlítást, mert az nem érdemes. Fontos, hogy a nyilvánosságra jutó milyen: az pedig jó. 25.00 dolláros csekket csatolok, mint védnöki díjat a Jubileumi Találkozóhoz.”

Európa

MKCsBK 231. Ausztria. 1980.X.5... „, 1980 júliusában egy hétig tartó magyarországi turistaköruton vettem részt. Utitársaim kívánságát teljesítettem, akik kértek, hogy tolmácként menjek velük. Ez volt az első utam 35 év után, ezért igen vegyes érzelmekkel érkeztem a rábafüzesi határállomásra. Az osztrák határőrök csak utazási igazolványainkat ellenőrizték. Utána behajtottunk a magyar vámhoz, hol a vörös lámpa „állj”-t parancsolt. A sorompó előtt határőr állott, nyakában géppisztoly. Váltott a lámpa, mehettünk, s megálltunk a magyar vámház előtt, mely két sorompó között volt. Csak pár másodpercbe tellett, s „új modern világ”-ban voltunk. Autónkat hárman vették körül, s egy tiszt beszólt, „tessék kiszálni”! Kérték az útleveleket, érdeklődtek, miért megyünk és hogy mennyi forintot viszünk. A nagyobb koffereket, csomagokat ki kellett nyitni. Mindenki kapott egy magyar és német írásos dupla kérdőívet. Lehetett pénz is váltani. 100 shillingért 170 forintot adtak. Közel egy órába tellett az eligazítás. Utána megnyílt a második sorompó is, s mehettünk a „béketábor”-ba. Az utak ugyan keskenyek, de jól karban vannak. Az útszéli kereszttek azonban el vannak hanyagolva, úgyszintén a templomok külseje is. Pécssett a görög-katolikus templom minden oldaltól gerendákkal van megtámasztva és természetesen zárva van.

A templom közelében van egy kultur-palota, olyan mint egy arab olajmagnás palotája. Itt tartják a névadási ünnepélyeket, a haladó szellemben kötött házasságokat és a „kisdobos”-sá való avatásokat. A fiatalkorukat ugyanis bérálás helyett kisdobossá avatják. Sok helységben lehet látni emlékművet a „felszabadítók” halottjainak emlékére. Sehol sincs azonban még egy emléktábla se a II. Világháborúban elesett bajtársainak. Az első világháborús emlékek is el vannak hanyagolva, az írás már alig olvasható. Sok helyen ezeket az emlékműveket a főterekről eltolták félreeső, eldugott helyekre. Egy Dunántul-i községben pihenőt tartottunk, ettünk, bort kóstoltunk, utána megnéztük a templomot. A templom ajtaja nyitva volt, de belül vasrácsos ajtót találtunk, hogy „haladó-szellemű egyének a templom berendezését meg ne rongálhassák.” Egy helyi szépség közeledett felénk, a szája körben virított, mint az autó féklámpája, szemei körül kék, zöld foltok, akárcsak egy papagály madár. Megkérdeztem, hogy régen volt itt a magyar Hősöknek egy emlékműve, hol van az most? A felelet nagyon paprikás volt: „Azt nem tudom, de aki ilyent kér-

dez azt ismerjük!” A házak körül idős emberek dolgozgatnak, vagy üldögélnek a padokon mélyen elgondolkozva. Talán imádkoznak távoli hozzátartozóikért. Falvakban, ahol régen az aratás hónapjában júliusban az aratók dalától volt hangos a határ, most temetői csend honol. Nincs vidám gyerek-sereg, jókedv, játék... Búcsú község határállomásánál hagytuk el Hazánk földjét azzal a gondolattal, hogy lesz-e még nyár, amelyben e pár föld újra fölvidul?”

B.J. Ligist /Ausztria/ 1981.I.9...., „Azt hiszem a B.L. valahol elakadt, mert éppen Karácsony előtt érkezett meg, a boríték már le volt rongyolódva. A címzett oldalát valahol kegyelemből ráragasztották. A rongyos külsejével, de nagyon gazdag tartalmával a karácsonyi szelilemet képviselte. A Bajtársi Levél volt az első számú karácsonyi ajándékom. Volt elég ünnepi eledele vénülő fejemnek. Nagyon köszönöm a Szerkesztőségnek ezen gazdagító ajándékát! De sok órai munkába telhetett a mű összeállítása.

Grázban újjárendezték az 1939—1945-ös Hősök temetőjét. A temetőben pihen több hovéd és egy csendőr bajtárs: Hadnagy István törzsőrmester. A kb. 70 cm. magas 35x45 cm. széles márványkereszt mindkét oldalára kettő-kettő hősihalott neve van fölvésve. Az újjárendezés alkalmával a magyar hősihalottak neveit elnémetesítették. Nemcsak a keresztneveket, hanem többnél a VEZETÉKNEVEKET is MEGVÁLTOZTATTÁK. A rendfokozatok kivétel nélkül németül vannak írva. Hadnagy István törzsőrmester bs-unk neve most: Stefan Hadnagy Oberwachtmeister. Honvéd szó helyett mindenütt Soldat van írva. Ezt az eljárást és grázi napi újságnak is megírtam, amelyik le is hozta. A temetőgondnokság azzal érvel, hogy se ő, se a munkálatokat végző munkások nem tudnak magyarul. Az I. Világháború hősihalottjainak nevei mindenütt magyar kifejezéssel vannak írva a Graz-i temetőben.”

Részlet az újjárendezett
Graz-i/Ausztria/II.Világháborús
temetőből.

Unerwünscht?

Auf dem Grazer Zentralfriedhof wurden die Namen der ungarischen Gefallenen im neugestalteten Heldenfriedhof verändert bzw. ver-

**deutsch. Am ungarischen Helden-
ehrerungstag, dem letzten Sonntag im
Mai, legten wir einen Kranz beim
Denkmal des unbekanntes Soldaten
nieder. Als ich eine Woche später auf
den Friedhof kam, war der Kranz
vom Denkmal entfernt. Sind die
ungarischen Heldentoten auf dem
Grazer Soldatenfriedhof uner-
wünschte Gäste?**

**Josef Banfai
8563 Ligist**

Bajtársunk nyilvánosságra hozza a Graz-i újság szerkesztőjéhez intézett leve-
lében, hogy a Hősök temetőjében nyugvó magyar Hősök neveit megnémete-
sítették és hogy a közös emlékműről a magyar Hősök-napi koszorú eltűnt.

N.M. Stainz /Ausztia/ 1980.II.3...., A 2.sz.B.L-t dec. 15én megkaptam.
Már vártam. Ekkora levélnek az összeállítása sok munkát és nem utolsó-
sorban az anyagiakat is fokozza. A magam részéről kisebb terjedelművel
is megelégednék. Ekkora áldozatot nem kívánok, mert tudom, hogy fá-
radtságba kerül. Vannak benne kétségtelen jó cikkek. Ilyen többek között
Jegenyés főtörm. „Visszaemlékezés” c. cikke. A legjobbak közé sorolom.
Sok igazság van benne. Nász bs. temetésén többen voltunk. Kérdeztem a
jelenlévő bajtársakat, hogy a B.L-ben mi az, ami legjobban érdekli őket.
Egyöntetűen válaszolták, hogy az ismerős bajtársak neveit olvassák leg-
szívesebben. Érdekesnek találtam, mert ugyanez érdekel engem is. Min-
dig van benne ismerős, akiről szívesen hallok. Ilyenek többek között An-
talffy örgy., utolsó osztok. Komáromban, ahová őrsöm tartozott. Nem
utolsó sorban Dr. Balló örgy., akit fiatal hadnagy korától ismerem. Székes-
fehérvárott volt, az osztóság-nál, a 30-as évek elején. Az öreg segédmun-
kás thts-ek — persze csak a háta mögött — Balló Pistikának hívták egy-
más között. Abban az időben, — mert szánálás volt — kevés volt a fiatal csend-

őr. Úgy a tiszt, mind az altiszti karban közkedvelt volt. ....Az érdi őrsön,
vasútbiztosításkor emlékszem, egy öreg törzs úr az ölébe vett, s kérdezte
tőlem, hogy honnan jött fiam? A Kaufmann küldött mintacsomagban?
Ritka volt a prbcso., az öreg csendőrök úgy kezeltek, mint a családban
az egyes gyereket.”

v.I-E.D./Ausztia/1981.III.2... „A B.L. ünnepi, 100 éves jubileumi kia-
dáshoz csak melegen gratulálhatok. Sokoldalú, a m. kir. Csendőrség tör-
ténétét több író tollából ismertető, hazafias, bajtársi szellemben szerkeszt-
ett mű. Minden szavából kicsendül csendőreink az egész világot beháló-
zó fegyelmezett, összetartó nagy bajtársi szelleme, nem a fölé és alárendel-
eltségi, hanem tisztán bajtársi alapon. Örök fáklyát, örökmécsest gyújt
hősi halált és vértanúságot szenvedett bajtársainknak, ugyanakkor hozza
az életben maradtak eredményes érvényesülését az exilben és az ivadé-
kaikét is. Úgyes gondolat az egyes cikkek közé elhelyezett versek, melyek
jók és válogatottak és élénkítik a művet.”

Délamerika

Özv. vitéz K.Gy-né /Sao Paulo, Brazília/ 1981.II.2. „...Hálás köszönetet
mondok a nagy Bajtársi Levélért, ma pedig megérkezett a meghívó is.
Nagyon kedves, hogy gondolnak rám is, sajnos és nem mehetek sehova,
de a szép nagy Bajtársi Levelet már sokszor átnéztem. Kívánom, hogy jól
sikerüljön minden.”

E. T. /Buenos Aires, Argentína/ 1980.XII.8. „...Ismét Karácsony felé kö-
zeledünk, s második beszámolómat küldöm. Februárra tervezünk egy
nagy autó-turát, aminek a végén Tucuman-ban kötünk ki, ahol a papír-
gyár már építés alatt van, s ahol a kivitelezésnek az ellenőrzését és később
a próba-Üzemeltetést kell elvégeznünk. Ez még vagy két évet jelent, mert
a munka itt bizony nagy nyugalommal folyik. Szívrohamot, gutaütést sen-
ki nem kap azért, hogy ha valami nem készül el időre. Argentína egyéb-
ként észak-dél kiterjedésű igen gazdag ország, ahol a szubtrópusi éghaj-
lattól a sarki hidegig jóformán minden megtalálható, a trópusi gyümöl-
csőktől a búza, gabonáig. Terményei nagy mennyiségben mennek a világ-
piacra.

Olajszükségletét fedezi olajtermelése, így nem szorul behozatalra, ami
legtöbb országban az áremelkedéseknek fő oka. Ezek ellenére Argentína
mégis az egyik legdrágább ország a világviszonylatban. Ennek két
fő oka van. Egyik a politikai bizonytalanság. Argentína története a kato-
nai-puccsokból áll. A másik oka az emberek. A nyereszkeség, csalás, lo-
pás napirenden van. Szinte mindenki lefizethető, sőt enélkül nem is lehet
eredményt elérni. Ennek ellenére az életszínvonal elég magas és az élet-
forma is elviselhető. A jelenlegi katonai-kormány sikert ért el egy vi-
szonylagos nyugalom teremtésével és így az ország most gazdaságilag fel-
lendülőben van. Tulajdonképpen ez az oka annak, hogy mi itt vagyunk.
Az itt élő magyarok mind azt mondják, hogy a jelenlegi katonai kormány
egy áldás Argentína történetében a Peron-i idők után. A peroni idők alatt
ugyanis sok embert kifosztottak, egyeseket hivatalosan, másokat magán

vonalon. Sokat pedig a banditák, vagy terroristák egyszerűen kivégeztek. Ez a kormány, ha drasztikusan is, de végzett a banditákkal, kiirtotta a terroristákat.”

Amerikai Egyesült Államok

v.E.I. Long Island City /N.Y./ 1980.XII.17...., A M. Kir. caendőség fenállásának 100. évfordulója almalmából melegen gratulálok a MKCsBK vezetőségének és a Bajtársi Levél szerkesztőségének példátmutató, a bajtársiasságot töretlenül ápoló nagyszerű munkájához. tiszta szívből kívánom, hogy a MKCsBK tagjai közül minél többen megérhessék Hazánk felszabadulását és a M.Kir. Csendőség reaktíválását!”

A. S. Brooklyn /Ohio/1980.XII.8...” Őszinte szívből gratulálok a nagyszerűen összeállított B.L.-hez és gratulálok a 100 éves évfordulóra. A Jó Isten áldja meg szorgalmas munkátokat, amit a magyarságért tesztek és adjon erőt a további munkátokhoz”

v.S.I. Husing /N.Y./1980.XII.17....,A nemes történelmi munkához Isten segítségét és áldását kérem! Nagyrabecsüléssel és igaz bajtársi szeretettel.”

Dr. H.E.Pasadena /Cal/1980.XII.11...”Én voltam a csoportvezető 1977-ig míg a szívbjom igen erősen kiújult. Sajnos itt közel húsz éve annyira elfogytunk, hogy csoportról nem is lehet beszélni. Csendőrnapiokon összetudtam hívni 150 embert úgy szólván mind csendőr-barátokat. Beszédemmel megsirattam őket és utána kaptak egy kiváló vacsorát, ki mennyit tudott enni, igen olcsón. Ezeknek a száma is igen elfogyott. Mindenkit ismertem és mindenki ismert. Ma már alig látok ismerőst. Sajnos az idő nem nekünk dolgozik. A nagy meleg nyárban nagyon meghültem és még ma is azt nyögöm, egy igen kellemetlen pluszként. Ha jobban leszek részletesen írok. Szeretettel öllelek.”

Dr.B.I. Fairview Park /Ohio/ 1980.XII.6... „Úgy az én példányomat, mint a külön küldött 5 pld. B.L-t szerencsésen megkaptam és nagyon szépen köszönöm. Csak gratulálni lehet ahoz az óriási munkához amit végeztetek. Méltó a volt Testületünkhöz és méltó a 100. évfordulóhoz. Büszké lehetek rá és mi is Reátok. Sok-sok köszönettel tartozunk érte.”

v.N.L. Northfield /Ohio/ 1980.XI.27... „Köszönettel nyugtatom a B.L. jubileumi számát, ami tegnap, azaz 25-én, Katalin napján érkezett meg. Hálás köszönet érte. Mondhatom és állítom, hogy Százados Uram és munkatársai mestermunkát végezték és ha a minden magyarok Istene megengedi, hogy résztvehetek a jubileumi ünnepségen bajtársi kézfogás kíséretében személyesen is megköszönöm. Ezt nem azért rögzítem, mert az én írásom és fényképem is benne van. Írtam én már annyit, hogy három könyv is kitellene belőle. De annyira a figyelmet lekötő cikkek vannak benne, hogy nem tudtam letenni, amíg elejétől végéig el nem olvastam. B. örgy. úr cikkére szerény megjegyzésem, hogy ha a nagy háború közbe nem jön, a Közbiztonsági Minisztériumot így is úgy is megvalósították volna. Az 1926-os választásoknál a B.M. intenciója kövekeztében a csendőség egyes tagjai által elkövetett túlkapások jövőbeni elkerülése végett

Pinczés százados úr állított össze egy ilyen tervezetet. Én gépeltem le a kb. 180 oldalas munkát, mely a pécsi Közrendészeti Akadémián tanárok /csendőrtisztek/ hozzátoldásával és észrevételeivel 1935-ben még átdolgozás alatt állott. v. Damasy Farkas örgy. úrtól hallottam egy ízben, hogy a minisztérium felállítását Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter ellenzi és támogatják ebben a m.kir. államrendőrség egyes vezetői is.

Szép, nagyon szép a nagy B.L. ünnepi száma. Állítom, hogy egyetlen könyvbarátnak se lehet ellene kifogása ha könyvgyűjteményében elhelyezi. Én például be fogom kötetni kemény táblákba és úgy sorolom be könyveim közé a B.L. jubileumi száma nemcsak nyomdai, de szerkesztési siker. Minden bírálatot kibír! Ez különben még egy vérbeli újságos vagy magazinós atyámfia se tudta volna különben összeszedni. Részemről csupán D.S. cikkeinek egyes kitételei ellen vannak észrevételeim úgy a történelmi hűség mint katonai szempontból. Erről még megemlékezem és megírom. Kérésztül rázok kezét Önökkel és köszönöm meg munkájukat, amit Testületünk megbecsülésének érdekében végeztek.”

Dr.B.L. San Francisco (Cal.) ...1980.XII.14. „Gratulálok a Bajtársi Levél legutóbbi számához, majdnem kötetnyi terjedelmű és igen gazdag, jól összeállított tartalommal jelent meg. Nagy munka lehetett.”T. K. Ardmore, (Pa.) 1980.XII.2... „Elvesztett súlyom visszanyertem és javulás útján vagyok. Gyógyulásom optimista felfogásom is elősegíti. Há minden jól megy személyes találkozásunk Torontóban lehetséges. E nagyszerű 184 oldalas Bajtársi Levél anyagának összegyűjtése, sajtó alá rendezése és kinyomtatása nagy munka volt. Ez egy magazin-szerkesztőnek is dicséretére válna....A mi életünkben elvesztettük az I. Világháborút, Hazánk területének 2/3-át és a II. világháborút, szabadságharcunkat és sokan hazájukat. Hontalanságunkban a MKCsBK volt, amibe szívvel-lélekkel kapaszkodtunk. Most olvasom aB.L.-ből,„hogy az emberi számítás szerint az utolsó. A pénztárbizottság az utolsó B.L.-ben pontos elszámolást ad.” A m. kir. Csendőség a magyar Hazában és idegenben 100 évig örködött, harcolt és küzdött a Nemzet fennmaradásáért. Mint fegyveres öröstület hősök, mártírokban a legnagyobb véráldozatot hoztuk. Bajtársaink kiomlott vére kötelez bennünket és gyermekeinket a magyar Haza felszabadításáért folyó küzdelemre. Mi nem cimborálunk ellenségeinkkel! Nem fogunk nemzetünk gyilkosainak örömet okozni. Többé ne hagyja el ajkunkat az a szöveg és ne kerüljön papírra, hogy „ez lesz az utolsó.” Változik az idő és változnak a küzdelem eszközei is. Mint MKCsBK nem szűnünk meg! Felemelt fővel, büszkén kezdjük meg a második száz évet. Szeretettel továbbra is összetartunk és keményen dolgozunk. Neveljük unokáinkat és mindegyiknek oltsunk valamit a lelkébe. Reményünket ne adjuk föl. MI MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐRÖK VOLTUNK,VAGYUNK ÉS LESZÜNK MÉG A SÍRON TÚL IS!”

DR.R.B. Tucson /Arizona/ 1980.XI.22... „Megkaptam a Bajtársi Levélnek nevezett „könyvet”. Gratulálok! Remek munkát végeztetek! „The Audiatur et altara pars” összeállítása is kifogástalan. Kár lenne ha feladnátok ezt az egyetlen összekötő kapcsot. Javasolnám, hogy Reagan el-

nöksége idejére/ 4év/ hosszabbítását meg az ügyek intézését és a B.L-t! Kár lenne most feladni, hiszen már kétszer is hangoztatta, hogy a SALT III. tárgyalását össze kell kapcsolni a szovjet által megszállt országokban folytatott politikájának tárgyalásával.

1982-től egy rövidebb — pl. 10-12 oldalas B.L. is megfelelne a célnak, ami lényegesen megkönnyítené munkátokat.”

v. Á.A.Z. Hales Corners/ Wisconsin/1980.XI.25... „Köszönettel megkaptam a kiválóan szerkesztett, szép és vastag B.L-t és ma a külön küldött 5 darabot. Ha a Mindenható éltünkét megtartja, akkor mind a négyen megünnöközünk Torontoba, a jövő májusban. Mellékelten küldök 10 dolcsit a B.L-e-kért.”

Cs. B. Cleveland /Ohio/1981.I.8... „Új lakásba kellett költöznünk decemberben, télvíz idején. Ilyen körülmények között érkezett meg a Bajtársi Levél emléknapra száma. Dicséret illeti a szerkesztőt, a munkatársakat és azokat is, akik lélekben és igazságban olvassák. Szép, jó, méltó munka volt százszor elsíratott Testületünk megbecsülésére. A Magyarok Istene jutalmazzon meg érte Mindnyájátokat. A B.L. támogatására csatoltan küldök 10.00 dollárt. Kérlek jegyezzétek fel új címemet, csak a házszám változott.”

H.L. Trenton /N.J./ 1981.I.7...” A küldött jókívánatait ez évre és az egészségemre nagyon köszönöm. Valószínű hogy a Mindenható meghallgatta, mert kezd minden visszajönni. Kívánok munkatársainak is szerencsés, betegségmentes boldog Új esztendőt, egészséget és kitartást a munka sikeres elvégzéséhez....Kérem, hát megtörténhetik az, hogy tovább nem tudunk egyik a másikról, a Testület volt tagjai? Szinte hihetetlennek tűnik előttem. Az idő felmorzsolhat minket is? Drága magyar Hazánktól távol idegen területeken hullottunk szét, mint az oldott kéve. Nem lehet tovább erősíteni ezt a láthatatlan köteléket, ami összetart minket a Testületbelieket? Hát el kell egymástól is szakadnunk, mint a szeretett hazánktól?!... Sajnos ez lesz a vége.”

Dr. D.K. Cleveland/Ohio/1981.II.6...., Megkaptam a remek csendőrségi jubileumi könyvet. Nagyon szép a könyv, gazdag tartalommal, mely méltó a száz éves dicső csendőrség múltjához. A könyvet azonnal átvittem sógoromhoz, Ny.I-hoz, aki nagyon súlyos beteg, aki daliás tagja volt a csendőrségnek, s aki Kárpátalja visszavételekor kerékpáros századával elsőnek érte el és szállta meg az ezeréves magyar határt.’

B.K. Pasadena (Cal.) 1981.III.7... „Korrekt szövegű leveled megérkezett. Köszönöm a gyors választ, különösen a válasz szövegét.... Amennyiben a helyreigazítás a leveled szövegének megfelelően megjelenik, a sértődöttek helyett is elégtételül elfogadom. Maradok bajtársi szeretettel.”

Kanada

v. B.M.B. Toronro Ont./ 1980.XI.28...., Bajtársi Levelünk jubileumi díszkiadása igen tartalmas, minden történelmi eseményt részletesen felölelő tájékoztatást nyújt. Testületünkön kívül álló személyek is velünk együtt élvezettel olvashatják és minden sorát meg is érthetik. E kiváló nagy mun-

kához a főszerkesztőknek és kiváló gárdájának én mint egyszerű ember és bajtárs őszinte tiszteletemet és elismerésemet fejezem ki. „Adatok a 100 év történetéhez” fejezete alatt a bevezető „Közbiztonságunk multjából” c. tanulmány igen értékes és pótolhatatlan kiegészítője Testületünk fölállításáig, a XIII. századtól az 1981-ig terjedő idők folyamatos ismertetésének. Kitűnő írásához őszinte szívből gratulálok.” D.L. Hamilton /Ontario/ 1980.XII.10... „Igaz szívörömet okozott — a sok-sok fizikai szívfájdalom után — meleg, annyi bajtársi szeretettel átitatott legutóbbi leveled. Isten meghallgatta a Te és a többi hozzám közelálló kérését: a doktorok által kilátásba helyezett hat hónap helyett nagyjából három hónap alatt meggyógyultam. Az operáció óta nem volt szívbántalom. Közérzetem jó. Az elhízásra azonban vigyáznom kell. A B.L. legújabb számát egyöntetűen az eddig megjelent legjobb számának tartjuk. Nemcsak terjedelme, hanem tartalma folytán is. Külön gratulálok a Te nagyszerű cikkedhez.”

s.Sz. Sz. REXDALE /Ontario/1980.XII.4...., A magasszínvonalú Bajtársi Levelet nov. 29-én köszönettel megkaptam. Szeretném őszinte nagybecsülésemet nyilvánítani a Magyar Királyi Csendőrség áldozatos kiváló munkájáért, amely példát mutatott 1945 óta nemcsak nemzeti szervezeteinknek, hanem ifjúságunknak is.”

„A 100 éves évforduló alkalmával nekem is megelevenedik egy emlékem a csendőrökről. 1950-51-ben történt Kőbányán, a sómalomban. Édesapám a BSzKRT bérelszámoló osztályának volt vezetője, így mint reakciós, „B” listás, a kommunistáknak megbízhatatlan egyén, csak mint raktáros kapott alkalmazást a kőbányai sómalomban. A MÁV vagonokban Kárpátaljáról érkező sósziklatömböket Pest környékén lakó volt m. kir. csendőrhthts-ek rakták ki. 1950 nyarán középiskolai szünidőben nekem is volt alkalmam megismerni, hogy a sóhordás maximális erőfeszítést igényel az emberi szervezettől. Édesapám rendkívül jó viszonyban volt a tagbaszakadt csendőrökkel, akik a férfi munkaerő 70%-át alkották. 1951-ben egy üzemi multság alkalmával a közelben lévő dzsumbuj telepről, csirkefogók, huligánok tolaokodtak be a táncterembe és az ott lévő hölgyekkel szemtelenkedni kezdtek. Édesapám, mint a rendezőség egyik tagja, felkérte a jelenlévő fél tucat csendőrt, hogy állítsák helyre a rendet. A markos csendőrök, a demokratikus rendőrök segítsége nélkül, kb. 10-15 perc alatt a szó szoros értelemben kidobálták a bicskázó csavargókat. Ilyen gyors és eredményes munkát azóta se láttam. Jellemző, hogy a demokratikus rendőrség meg se jelent a helyszínen.”

B.I. Boisbriand /Quebec/ 1980.XII.7...” Hálás köszönet a Bajtársi Levél utolsó, ez év októberi számáért. Szeretettel, meleg együttérzéssel olvasgatom. Áldja meg a Mindenható fáradságos munkátokat.”

S.M. Hamilton /Ontario/ 1981.I.22...” A B.L.-t minden alkalommal szeretettel és élvezettel olvasom. Soraiban mindig található olyanok, melyekből reményt meríthetünk a jövőre nézve. Valóban mondhatjuk azt is, hogy a B.L. nemcsak a bajtársak közötti összetartó kapocs, hanem hitet és megnyugvást is önt lelkünkbe. Szakszerű hozzáértéssel, kitűnő össze-

állítás mellett sokrétű, változatos és magyar lélekkel írt tartalma a szí-
vünkbe lelkesedést önt. Mindez remek tollú egyéniségedre és az Olvasó
íránt érzett szivedben élő szeretetre vall. A B.L.-ben megjelent írásaid
nyomán a Lap valamennyiünk közkedvelt kincse lett.

Ezt nemcsak a magam, hanem az itteni bajtársak nevében is merem ál-
lítani. Szerény véleményem szerint ha a Központi Vezetőség 1982-ben meg-
szűnne, a B.L. megjelenése továbbra is kívánatos lenne a bajtársak kö-
zötti kapocs fenntartása érdekében. A szerkesztése persze a Te kezdedben
maradna még pedig közkívánatra. A „Visszaemlékezés” c. írással nem
mindenben tudok egyetérteni. Vele szemben én állítom és hiszem, hogy
az új éra az oroszok nélkül Testületünket felszámolni soha nem tudta vol-
na. Teljes mértékben egyetérték a „Megjegyzés” rovatban erre adott vá-
laszoddal.”

Helyreigazítás

A B.L. 1980.X.31-én megjelent 1980/2. szám 78. oldalán néhai M.I. Bre-
genz/Nyugatnémetország/levelében a nyomozásnál eljáró hatósági köze-
gekre oda nem illő megnevezést használt, mely — ahelyett, hogy töröltük
volna — kinyomtatásra került. Őszintén sajnálom, hogy ez bekövetkezett.
Szerk.

Helyesbítés

A B.L. 1980/2. szám 164. oldalán néhai Aparváry Márton halálával kap-
csolatos gyászír kiegészítése: ...Gyászolják még leánya Borbála, férje-
zett Gyórváry Józsefné./özv. A.M.-né 1980.XII.2./

Ugyancsak az 1980/2. szám 75. oldalán 2. bekezdésnek pótlólag fölveend-
ő: a/ Tisztek: Kis honvéd sportügyességi jelvény:
Barabás József alez. Dr. Dobolyi Lajos ezds., Ferenczy Endre alez., Her-
nádý Sándor alez., vitéz Karsay Elek fhdgy. Dr. Kiss Gyula szds., Kökén-
dy Oszkár alez. Kultsár Lajos örgy., Ládý István ezds., Liscsinszky Bé-
la alez. Say József g. alez., Dr. Székessy István örgy., Tavassy Lajos alez.,
Dr. Toldy Árpád ezds.

/A négy utolsó név említése a Nagy Honvéd Sportügyességi Jelvényvel
ellátottak között tévedésből történt./

Felhívás

A csoport és szorványvezetőket értesítjük, hogy az MKCsBK jelvénye-
ket újrarendeltük és így azok ismét kaphatók. A személyi adatokat /Név,
vlt rf., szül. hely év, hó, nap, családi állás, gyermekek száma és kora, és
pontos cím/ tartalmazó igényléseket a B.L. címére kérjük. Az MKCsBK
jelvény ára igazolvánnyal együtt 5.50 kanadai dollár darabonkint. Az ösz-
szeg egyidejűleg való beküldését kérjük.

Értesítés

A Calgary-i /Alberta, Kanada/ csoportba tartozó bajtársak 1981 decem-

ber végével eleget tesznek 1975-ben továbbá 1978-ban vállalt kötelezett-
ségüknek, miszerint az MKCsBK Bajtársi Levél szerkesztését és kiadá-
sát a jubileumi esztendő végéig biztosítják és a központi ügyek ideiglenes
vitelével kapcsolatos tennivalókat is ellátják — ezért felmentésüket ké-
rik. /B.L. 1978/2. szám, 5. oldal/

1981 XII.31-vel mind a Szerkesztő Bizottság, mind a Kiadó Hivatal, mű-
ködését beszünteti.

Kérjük csoportjainkat, különösképpen azokat, melyek megfelelő össze-
tétellel és létszámmal/6 és azon felül/ rendelkeznek, a fenti ügyek átvéte-
lére vonatkozó szándékukat jelentsék Vezető bajtársunknak. Címe:
Capt. v. B. Tamáska, 2621 Woodgate Lane, Sarasota, Fla., 33581 U.S.A. —
1981 augusztus 31-ig — bezárólag.

Nemleges esetben a jelenlegi Szerkesztő Bizottság és Kiadó Hivatal
1981 év végével főlszámol. Elszámolását hites könyvszakértő által való fe-
lülvizsgálat után Vezető bajtársunkhoz fogom fölterjeszteni, majd annak
egy általa jóváhagyott példányát az MKCsBK Levéltárban/címe ez idő
szerint: MKCsBK Hungarian Veterans' Archive and Museum, O.O.Box
335, Etobicoke, Ont., M9C 4V3 — Canada./ fogom elhelyezni — betekintés-
re. Bajtársi üdvözlettel

Calgary, 1981.március 17-én

Dr. Kiss Gyula s. k.

az MKCsBK Bajtársi Levél főszerkesztője,
felelős kiadó

A MKCsBK VEZETŐSÉGE

ezuton is köszönettel nyugtázza az 1980. VIII.31-től 1981 február 28-ig beérkezett pénzküldeményeket:

V.G.	10.00	Dr.B.T.	10.00	v.Á-A.Z.	US 5.00
Dr.P.V.	US 10.00	Özv.v.Z.E.	US 20.00	v.Á-A.Z.	US15.00
I.D.	US 20.00	G.M.	US 55.00	Dr.B.L.	US 5.00
M.I.	25.00	G.M.	US 250.00	Gy. I.	US12.00
Dr.G.S.Z.	US 20.00	F.A.	12.00	v.Á-A.Z.	US 5.00
P.I.	US 130.00	Dr.K.L.	US 15.00	T.J.	JDÉ US 330.00
v.T.P.F.	10.00	Dr.L.F-né	34.26	Dr.v.K.Z.	US 20.00
v.B.T.E.	JDÉ US 30.00	T.K.	JDÉ US 30.00	Cs.F.és P.J.	JDÉ 70.00
Sz.L.	JDÉ 35.00	F.A.	JDÉ 35.00	H.D.F.	JDÉ 35.00
S.M.	JDÉ 35.00	Sz.P.	JDÉ US 390.00	Id.S.M.	72.00
Dr.R.B.	JDÉ US 50.00	M.A.	JDÉ 132.00	H-né K.	US 5.00
Cs.F.	JDÉ 35.00	H-né I.	US 10.00	v.Sz.L.J.	JDÉ 50.00
Dr.Sz.L.	JDÉ 35.00	B.J.	JDÉ 36.00	W.J.	25.00
Dr.F.Gy.	JDÉ 35.00	K.L.	JDÉ 35.00	Dr.T.I.	JDÉ 35.00
		v.N.L.	US 5.00	Sz.A. B.L+JDÉ	61.74
		Cleveland CsE	US 200.00	Calgarycsop.	JDÉ 1,085.00
Özv.H.I-né	39.90	H.J.	US 10.00	A.Gy.	US 15.00
ifj.v.K.Z.	US 20.00	D.Gy.	JDÉ 35.00	K.K.	15.00
Dr.H.E.	20.00	S. F.	20.00	F. Gy-né	15.00
v.H.J.	JDÉ175.00	Dr.R.T.	JDÉ US 35.00	G.M.	JDÉ US 540.00
v.B.M.B.	JDÉ 35.00	özv.B.B-né	JDÉ 35.00	G.M.	US 66.00
K.M.	50.00	v.Sz.Sz.	BL+JDÉ 82.00	Sydney csop.	JDÉ 875.00
v.T.P.F.	10.00	H. S.	JDÉ US 215.00	v.D.F.	BL +JDÉ US 40.00
Dr.K.L.BL+JDÉ	50.00	Dr.Sz.L.	T/A 2,650.00	v.Á-A.Z.	US 10.00
S.M.	15.00	Gy.Ö.	50.00	Adelaide csop	JDÉ 385.00
B.I.	20.00	Sz.I.	12.00	Dr.Sz.E.	JDÉ 40.00
B. Gy.	10.00	F. J.	US 20.00	v.Sz.J.	JDÉ 30.00
v.K.K.	JDÉ 95.00	v.N.L.	US 5.00	P.E.	US 10.00
		N.N.	US 50.00	K.K.	JDÉ 35.00
		H. K.	15.00	G. M.	US 12.00
M. A.	20.00	D.B. CsJ+BL	US 20.00	v.Sz.L.J.	VD 25.00
M.T.	US 20.00	Dr.B.L.	US 20.00	K.L.	12.00
v.S. J.	DM 100.00	M.A.	JDÉ 72.00	F. M.	BL +JDÉ 50.00
H. G.	10.00	P. B.	25.00	v.T.J.	BL +CsJ AU 20.00
Cs. B.	US 10.00	E. M.	US 10.00	Özv.Dr.K.L-né	US 25.00
Cs. K.	25.00	P. J.	US 10.00	v.Á-A.Z.	US 10.00
V. L.	US 15.00	K. F.	US 30.00	M. J-né	US 30.00
K. S-né	US 25.00	v.H.J.	BL+JDÉ 100.00	v.Á.A.Z. 2 CsJ	US 10.00
M. L.	15.00	Dr.G.S.Z.	US 10.00	D. I.	BL+ JDÉ 50.00
K. J.	10.00	B. K.	US 20.00	Id.v.N.E.	JDÉ US 35.00
v. P. L.	20.00	B. J.	30.09	Sz. P. London csop.	85.20
M. M.	13.30	Dr.B. Gy.	20.00	S. P.	BL+ JDÉ 60.00
K. Gy.	JT US 20.00	G. Zs.	US 20.00	ifj.v.K.Z.	JDÉ+T US 47.00
v.T.P.F.	CsJ 20.00	Dr.B.Á.	CsJ 5.00	T.Á.	BL+ VD US 50.00
	+BL	P.J.	JDÉ 35.00	v.Sz.L.J.	20.00
G. M.	US BL 36.00	v.Sz.L.	US 12.00	Özv.v.O.S.Lné	JDÉ+BL 41.65
Dr.B.I.	BL US 20.00	v.K.A.	13.00	v.B.T.E.	BL+CsJ US 15.00
T. K.	US 25.00	D. G.	30.00	v.Á.A.Z.	US 6.00
N. M.	5.00	v.B.L.	JDÉ US 30.00	özv.dr.K.L-né	VD US 22.50
B. J.	15.00	v.Sz.E.	12 CsJ. 66.00	G.F.	BL+JDÉ 50.00
V. I.	19.95	P. I.	JDÉ US 35.00	Dr.v.J.I. 2 JDÉ	70.00
Dr.K.Gy.	100.00	v.P.L.	OkI. DM 20.00	v.M.K.	BL+JDÉ /3/ 135.00
v.N.L.	US 5.00	v.K.D.	US 20.00	v.B.T.E.	BL US 11.75
		Á.B.	US 21.00	Welland csop.	I.félév 100.00

A felülfizetésekért ezuton is hálás köszönetet mondunk.

SZERVEINK:

A Bajtársi Levél

A M.Kir. Csendőr Bajtársi Közösség — MKCsBK — hivatalos lapja, központi tájékoztatója.

Tartalmaz tanulmányokat, cikkeket, leírásokat, beszédeket, verseket Beszámol közösségi egyesületi és társadalmi eseményeinkről, a magyar élet híreiről világszerte. Személyi hírek, könyvszemle, közérdekű levelek és értesítések minden számban.

Név nélkül, egyszerű formában megindította és terjesztette Graz-ban (Stájerország, Ausztria) és környékén 1947. november 1-től

a GRAZI MAGYAR CSENDŐR BAJTÁRSI ASZTALTÁRSASÁG. Ügyvezető és levelező: Jegenyés Pál főtörm.

Alapította és szerkesztette Graz-ban, Bregenzben, Driebergenben, végül Utrechtben 1948. november 20-tól 1964. szeptember 5-ig

néhai vitéz Karsay Jenő alez., szerkesztette és kiadta Islington-ban, majd Etobicoke-ban

1964. október 1-től 1975. június 30-ig vitéz Kövendy Károly CM, szds.,

szerkeszti a MKCsBK Vezetőség megbízásából 1975. július 1-e óta Calgary-ban (Alberta, Kanada) a Szerkesztő Bizottság, kiadja a MKCsBK Vezetősége.

Minden cikkért és közleményért annak szerzője, a közlésért a kiadó felelős.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Dr. Kiss Gyula

Munkatársak:

Dr. Fabó Károly lektor

Karancz János nyilvántartó

Szelei József pénztáros

Vörös Imre pénztári ellenőr

vitéz Rácz István pénztári ellenőr

Levéltár és Múzeum

Bajtársaink gyűjtéséből és adományaiból példás áldozatkészséggel létesített és fenntartott otthona történelmi és testületi értékeinknek és a testvér bajtársi egyesületek emlékeinek.

Levéltáros és múzeumőr:

vitéz Kövendy Károly CM, szds.

Címe: „MKCsBK” Hungarian Veterans' Archive and Museums, P.O. Box 335, Etobicoke, Ont., Canada, M9C 4V3